

*Stichting Samenwerkende Roermondse  
Muziekgezelschappen (SSRM)*

# **Visievorming HaFaBra2030**

## Kadernota **TOEKOMSTMUZIEK**



Stichting Samenwerkende Roermondse Muziekgezelschappen



# **Visievorming HaFaBra2030**

## **Kadernota**

### **TOEKOMSTMUZIEK**

#### **Inhoud**

1. Inleiding
2. Situatieschets
  - a. Algemeen
  - b. Demografische ontwikkeling
  - c. Muziekeducatie en opleiding
  - d. Ledenwerving en -binding
  - e. Bestuurskracht verenigingen
  - f. Verbindingen in de samenwerking tussen verenigingen en andere betrokken partijen
  - g. Financiële duurzaamheid
3. Overwegingen met prikkelpunten
4. Toekomstvisie
5. Beoogde concrete resultaten
6. Plan van aanpak

- Bijlagen
- 1 Roermondse muziekverenigingen
  - 2 Analyse demografische ontwikkeling Roermond
  - 3 Het belang van muziekeducatie
  - 4 Hoe een Engelse school het onderwijsniveau verbeterde met muziek



## 1. Inleiding

De stad Roermond kent een achttal HaFaBra-muziekverenigingen en een symfonieorkest. In de Stichting Samenwerkende Roermondse Muziekgezelschappen (SSRM) werken de muziekverenigingen samen met als hoofddoel: *het stimuleren van de muzikale ontwikkeling van de (jeugd)leden van de bij de stichting aangesloten verenigingen* (bijlage 1).

De meeste muziekverenigingen worden geconfronteerd met dezelfde uitdagingen, waarbij het zwaartepunt per vereniging anders kan liggen:

- Afname van het aantal leden (uitzonderingen daargelaten).
- Een adequate aanpak om nieuwe leden te werven en bestaande leden te behouden.
- Het opleiden van leden en de kosten hiervoor.
- Het borgen van muziekonderwijs binnen de gemeente.
- Behoud muzikale kwaliteit en bezetting.
- Afnemend enthousiasme van leden.
- Bestuurskracht die versterkt moet worden.
- Financiële weerbaarheid die onder druk staat.

Om hier effectief op te kunnen reageren is een langetermijnvisie nodig.

Binnen de gemeente Roermond verzorgen 17 basisscholen van de Stichting Swalm&Roer het primair onderwijs. Het voortgezet onderwijs wordt verzorgd door Stichting Onderwijs Midden-Limburg (BC Broekhin, Vrije School Broekin, Nt2 Mundium College, Roer College Schöndeln, WingsAgora, Wings Niekée).

Muziekonderwijs voor blaas-, percussie- en strijkinstrumenten wordt verzorgd door ECI-Cultuurfabriek. Er zijn in de directe omgeving ook alternatieven voor dit soort muziekonderwijs (stichting CultuurPerron -vh. Myouthic resp. Kreatio-, zzp'ers en privédocenten), maar daar wordt maar heel beperkt gebruik van gemaakt doordat de subsidie op de leskosten door de gemeente Roermond is voorbehouden aan ECI Cultuurfabriek.

De gemeente heeft in 2021 een meerjarenvisie cultuur opgesteld die in oktober 2022 door de gemeenteraad werd vastgesteld (Meerjarencultuurvisie Roermond 2023-2026: 'Cultuur Werkplaats Roermond'). SSRM heeft met de gemeente afgesproken om (mogelijk) in samenwerking met andere culturele verenigingen en culturele instellingen, een evenwichtig beeld te vormen van de toekomst van muziekverenigingen in Roermond: de visie HaFaBra2030 \*). SSRM heeft de toekomstvisie in eerste instantie zelf opgesteld om die vervolgens formeel te bespreken met de gemeente. In een vroeg stadium is er al samengewerkt met de gemeentelijke cultuurfunctionaris. De toekomstvisie zal worden gedeeld met collega-verenigingen en urban initiatieven uit Roermond. Door de kennis te delen kunnen andere verenigingen en stichtingen geïnspireerd worden om ook integraal met elkaar te werken aan de toekomstbestendigheid van de brede culturele sector van Roermond. Onderdeel van het proces is ook om met de wethouder Cultuur in de Wijken in gesprek te gaan over de resultaten.

Een werkgroep samengesteld uit bestuursleden van diverse muziekverenigingen heeft het proces om tot de voorliggende nota te komen uitgevoerd, begeleid door een extern adviseur.

\*) N.B. Hoewel de titel anders doet vermoeden, is dit inclusief het symfonieorkest



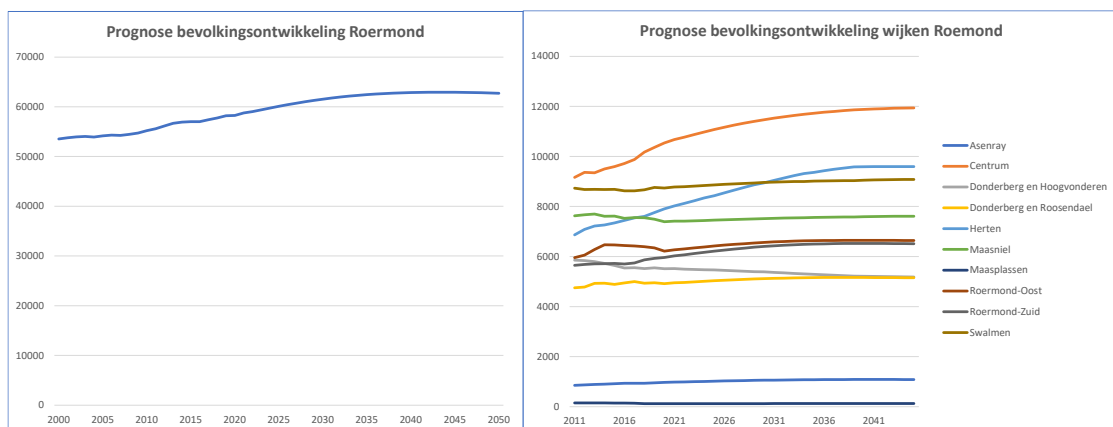
## 2. Situatieschets

### 2a. Algemeen

- De meeste muziekverenigingen in Roermond hebben een beleidsplan opgesteld (soms uit onvrede) met een missie, visie en een strategie hoe die te realiseren. De ambities zijn duidelijk, maar ze zijn niet altijd eenvoudig te realiseren.
- Besturen ervaren als het ware een spagaat tussen enerzijds strategisch besturen voor de lange termijn en uitvoeren op de korte termijn. Daarbij “wint” de korte termijn het vaak van de lange termijn.
- Muziekverenigingen hebben vooral een vaste activiteitenstructuur. Denk daarbij aan het (wekelijkse) repetitiepatroon, de muzieklessen en de in het algemeen reguliere concerten, uitvoeringen en straatoptredens. Muziekverenigingen zijn voor een belangrijk deel actief binnen hun wijk of dorp maar organiseren ook grotere evenementen.
- Beperkingen die breed worden geconstateerd zijn: een afname van het aantal spelende leden, het moeilijk vinden van bestuursleden en vrijwilligers en financiële middelen (subsidies, fondsen, sponsoring) die onder druk staan. Wat betreft menskracht kom je vaak bij dezelfde mensen uit die actief (willen) zijn.

### 2b. Demografische ontwikkeling

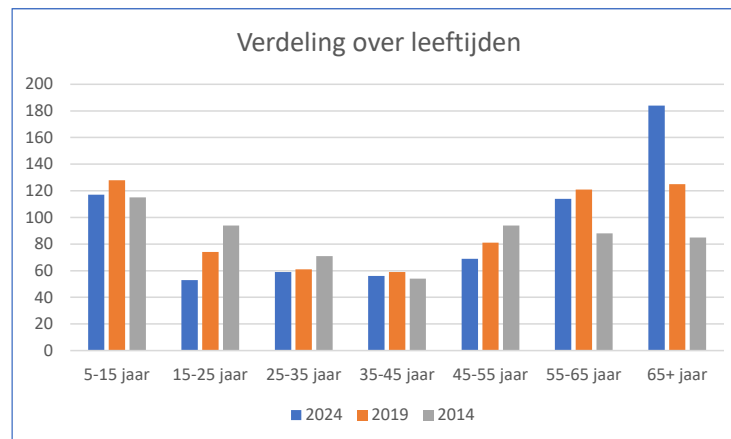
- De globale demografische ontwikkeling van Roermond per wijk ziet er als volgt uit (bron: bron: <https://dataportaal-viewer.prvlimburg.nl/> d.d. 14 dec 2023):



De totale Roermonds bevolking groeit tussen 2024 en 2045 naar verwachting met ruim 5%. Met name de groep ouder dan 80 jaar groeit fors (100%). De groep jongeren tot 20 jaar neemt met ca. 2,5% toe, de groep 20-40 jaar daalt met ruim 7%, de groep 40-65-jarigen is stabiel en de groep 65-80-jarigen groeit met ruim 7,5%.

Binnen de verschillende wijken groeit met name de bevolking in Herten (16%), Asenray (10%), Roermond-Oost (10%), Centrum (9%) en Roermond-Zuid (7%). De overige wijken groeien licht of blijven even groot, de wijk Donderberg/Hoogvonderen neemt met ca. 5% af.

- De leeftijdsonwikkeling verschilt per vereniging en ziet er overall als volgt uit:



Deze is verder uitgewerkt naar leeftijdsonwikkeling per wijk (zie bijlage 2).

De leeftijdsonwikkeling per vereniging wordt sterk beïnvloed door de samenstelling van de wijk en de welwillendheid van de basisscholen. Datzelfde geldt voor de toekomstige ontwikkeling van de leeftijdsopbouw. Enkele verenigingen hebben een jeugd- of opleidingsorkest en andere een senioren- of herintredersorkest.

- De focus van jeugd- en opleidingsorkesten ligt vooral op de vorming en ontwikkeling van kinderen. Senioren- en herintredersorkesten kunnen als focus o.a. eenzaamheidsbestrijding hebben.
- Afhankelijk van de demografische ontwikkeling per wijk moet je als vereniging een passende toekomststrategie ontwikkelen en een aanpak om nieuwe leden te winnen (bijv. wijk met veel jonge gezinnen: focus op jonge leden; wijk met veel oudere inwoners: focus op werving van volwassenen en herintreders). Het voordeel van veel nieuwe jonge leden is de potentiële muzikale groei en hun bijdrage aan fysieke activiteiten. Oudere leden kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan bestuurswerk en organisatorische en maatschappelijke kwaliteit.
- Afhankelijk van de demografische invloed zullen verenigingen hun focus anders leggen: het reguliere orkest (gericht op muzikale ontwikkeling) met daarnaast mogelijk een jeugdorkest en/of een seniorenorkest. Mogelijk kan er in de toekomst gekeken worden naar één of enkele gezamenlijke jeugd- en seniorenorkesten. Daarbij moet rekening worden gehouden met gevoeligheden in het vlak van de werving van met name jeugd.

### 2c. Muziekeducatie en opleiding

- Muziekonderwijs in de basisschool (d.w.z. muzikles als onderdeel van het reguliere lesprogramma) is van groot belang voor de ontwikkeling van kinderen. Zie in dit verband het onderzoek dat een aantal jaren geleden is uitgevoerd door Unipartners (Universiteit Maastricht) in opdracht van de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen (LBM; bijlage 3). Muziekonderwijs voor kinderen heeft positieve effecten op de cognitieve ontwikkeling, het brein, de sociale en persoonlijke ontwikkeling en de motorische ontwikkeling:
  - Het bevordert de taalontwikkeling



- Leert aandacht te richten op relevante informatie
- Verbetert het functioneren van het geheugen
- Bevordert emotionele stabiliteit en empathie
- Stabiliseert de emoties van kinderen
- Verbetert ruimtelijk inzicht en sociale vaardigheden
- Leert te multi-tasken
- Verhoogt het IQ van kinderen

Muziekles op de basisschool geeft kinderen aantoonbaar het goede fundament bij hun toekomstige persoonlijke ontwikkeling. Zie ook de ervaring van de basisschool in Bradford (UK; bijlage 4): <https://www.youtube.com/watch?v=rJDabEvbl6M>

- Een telkens terugkerend aspect bij muziekleidingen is het belang van plezier in het spelen van muziek. Dat aspect moet voorop staan bij het aanleren van een instrument. Samenspelen bevordert het plezier in muziek. Het moment waarop leerlingen starten met samenspel moet dan ook zo vroeg mogelijk zijn.
- Het moment waarop kinderen door muziekverenigingen worden benaderd om een instrument te leren bespelen verschilt. Ook de wijze van benaderen loopt uiteen. Daarbij speelt tevens de (basis)school een belangrijke rol: sommige scholen staan verenigingen niet toe om hun muzikale activiteiten binnen de school te presenteren.
- Instrumentale muziekles wordt in het algemeen een-op-een gegeven door een ervaren musicus op het betreffende instrument aan een leerling. De duur van de muzieklessen is beperkt tot 20 minuten per week.
- Muzieklessen aangeboden door de integrale cultuurinstelling ECI worden beperkt door de gemeentelijke kaders waarbinnen ECI moet functioneren en door de beschikbare middelen en mensen bij ECI. De huidige subsidiëringssystematiek van muzieklessen wordt door muziekverenigingen ervaren als gedwongen winkelnering en als onrechtvaardig voor leerlingen die een andere opleidingstraject willen volgen.

## 2d. Ledenwerving en -binding

- Met ledenwerving wordt bedoeld het werven van nieuwe leden (zowel jong als volwassen; zowel onervaren en herintreder). Ledenbinding is het scheppen van een band tussen leden onderling resp. tussen leden en hun vereniging.
- Ledenwerving gebeurt veelal op basis van "trial and error". Het is niet duidelijk welke aanpak succesvol is. ("Het ene jaar leidt een wervingsactie op een school tot nieuwe leden, het andere jaar meldt zich niemand.") Wil je muziek spelen in een harmonie, fanfare of symfonieorkest promoten bij kinderen, dan zet je daarvoor het best een vlotte muzikant in die kinderen aanspreekt ("je moet het kunnen verkopen"). Nieuwe leden zoeken een rolmodel. In dat licht zou je jeugdleden moeten inzetten bij de werving op school.
- Het harmonie/fanfare/symfonieorkest zou zich een beetje stout moeten gedragen om aantrekkelijk te zijn voor potentiële jonge leden. Verenigingen willen kinderen als nieuwe leden, maar wat willen die kinderen eigenlijk, weten we dat?  
Werving via social media moet je richten op de media die voor kinderen relevant zijn (dus TikTok en Snapchat). Verder kun je de mobiele telefoon goed inzetten om jonge

leden te stimuleren (“speel op verzoek een leuk deuntje in op de telefoon zodat een jong lid er thuis op kan oefenen om het zelf te spelen”).

- Naast ledenwerving is het binden van leden minstens zo belangrijk. Daarom is weten waarom leden vertrekken dan ook zo belangrijk. Voor binding van jonge leden zijn collega-jongeren en mentoren van groot belang. Voor de binding van kinderen aan een muziekvereniging is het van belang dat ze zich kunnen blijven ontwikkelen en ervaren dat ze groeien. Dit wordt voor een groot deel bepaald door de muziekdocent. Haalt een vereniging nieuwe leden binnen, dan is het belangrijk dat het om een groep(je) gaat, dat samen in de vereniging kan optrekken. Dat is zeker het geval voor nieuwe jonge leden, maar ook oudere nieuwe leden hebben er behoefte aan om zich thuis te voelen in de club. Het organiseren van gezamenlijke activiteiten voor groepen (bijv. een uitje voor de jongeren, een gezamenlijke bowlingavond, ...) helpt daarbij.
- Een muzikale manier om ouderen en jongeren te binden is een gezamenlijk optreden tijdens een solistenwedstrijd, waarbij de ervaren muzikant een leerling begeleidt. In plaats van een jeugdorkest vormen sommige verenigingen een opleidingsorkest waarin alle leerlingen van jong tot oud samen spelen.
- Ook in Roermond zijn er veel mensen die ooit een instrument hebben gespeeld. Door oud-spelers individueel te benaderen om hen tijdens een project mee te laten spelen, kun je ze misschien zo ver krijgen om opnieuw aan te haken bij een vereniging.
- De band met een school kan verbeterd worden door het opleidingsorkest van de vereniging op te laten treden bij een activiteit van de school (bijv. met kerstmis of aan het einde van het schooljaar). Ook kun je een blazersklas van de school laten optreden met het opleidingsorkest van de vereniging. Je zou zelfs zo ver kunnen gaan dat een harmonie of fanfare een schoolorkest opricht binnen de school. Muziekles verzorgen binnen de naschoolse opvang (NSO) is lastig omdat kinderen vaak niet tegelijk beschikbaar zijn als gevolg van andere bezigheden na school.
- Samenwerking tussen muziekverenigingen en het voortgezet onderwijs komt weinig voor. De reden hiervoor is dat het begin van muziekopleiding eerder ligt, vaak binnen de basisschool. Wil je kinderen winnen voor een muziekvereniging, dan moet je ze vóór groep 8 benaderen.
- De relatie met ouders kan starten door verspreiding van een flyer met concrete informatie over de doelen van de vereniging, het lesprogramma en andere zaken. Je kan ook zorgen dat ouders aanwezig zijn bij de optredens van opleidingsorkest/ fanfare/ harmonie in school of samen met leerlingen/groepen van school (bijv. blazersklas).

## 2e. Bestuurskracht verenigingen

- De bestuurslast voor verenigingen is toegenomen en complexer geworden. Leden stellen zich steeds meer op als klant van de vereniging en nemen minder de verantwoordelijkheid voor de vereniging op zich (een gevolg van toenemende individualisering). Verder speelt de toenemende regeldruk (AVG, WBTR, FEMU-kopieerrechtenregeling, ...\*) hierbij een rol.

*\*) Algemene Verordening Gegevensbescherming; Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen; Federatie van Muzikauteurs en Uitgevers*

- Het is voor alle verenigingen lastig om nieuwe bestuursleden en vrijwilligers te vinden. De kwaliteit van nieuwe bestuursleden is wisselend. Er is ook geen gestructureerde opleiding voor bestuurders (vgl. met muziekonderwijs of opleiding dirigenten).
- Wat helpt bij de organisatie van bestuur en vereniging is om te inventariseren welke competenties bestuursleden hebben en ze op basis daarvan gericht in te zetten. Dit is verder uit te breiden naar leden die aan commissies en werkgroepen deelnemen.
- Sterktes van besturen zijn:
  - Hoge motivatie.
  - Men focust op de visie en leidt de organisatie daarvan af (“structure follows strategy”).
  - Verenigingen zijn goed gestructureerd (bestuursleden sturen commissies aan) en werven nieuwe bestuurders met een duidelijk verhaal over taken, verantwoordelijkheden en benodigde tijdsinvestering.
  - Leden worden gestimuleerd om (eens) mee te werken in een werkgroep en krijgen zo gevoel voor bestuurswerk resp. worden gecoacht en geworven.
- Zwaktes van besturen zijn:
  - Een blinde vlek is dat bestuurders vaak niet weten welke competenties en werkervaring hun leden hebben (probeer ze goed te leren kennen).
  - Besturen zijn in een aantal verenigingen niet compleet (bijv. langdurig geen voorzitter) en zijn er meer taken dan bestuursleden (zeker bij ambitieuze doelstellingen).
  - Soms verdeelt een bestuur (vanwege beperkte capaciteit) de taken heel strikt en opereert het als eenlingen (i.p.v. echt collegiaal te besturen).
  - Vaak zijn bestuursleden ook spelend lid. Dat zorgt enerzijds voor een goede binding met de vereniging maar dat is anderzijds een extra belasting voor deze mensen en maakt hen onthand tijdens uitvoeringen.

## *2f. Verbindingen in de samenwerking tussen verenigingen en andere betrokken partijen*

- Er zijn regelmatig samenwerkingsactiviteiten met andere verenigingen in de wijk of het dorp maar vooral met andere muziekverenigingen, solisten en met de (basis)scholen. Crossover-evenementen van klassieke HaFa-muziek met andere culturele partners worden meer en meer ontwikkeld, denk bijv. aan HaFa-muziek met slagwerk, koor, pop of jazz, maar ook met poëzie, lichtkunst of diner.
- Samenwerking kan ervoor zorgen dat de ene vereniging aanvult wat bij de andere ontbreekt, zodat je samen sterker bent.
- Samenwerken met derden, anders dan andere HaFaBra-verenigingen maakt concerten/optredens/evenementen veelzijdiger en aantrekkelijker voor de eigen vereniging, maar ook voor publiek.
- Intensieve samenwerking met andere muziekverenigingen wordt beperkt door gevoelens en beelden rondom identiteit (angst voor samenwerking; onduidelijkheid over wat dat is resp. waar dat toe leidt; mensen kruipen in hun schulp). Daarbij speelt ook een rol hoe de leden zich voelen: zijn ze eerder muzikant of meer verenigingslid.

In het laatste geval is muziek maken het middel om samen te werken, in het eerste geval is de vereniging het middel om muziek te kunnen maken.

- Samenwerking is mogelijk in vele vormen: van het eenmalig gezamenlijk een project uitvoeren, het op regelmatige basis projecten samen uitvoeren, het oprichten van een samenwerkingsverband (een federatie, een stichting of een gezamenlijke nieuwe vereniging naast de bestaande) tot een fusie. Een fusie is een eindpunt en moet niet het startpunt van een discussie zijn.
- De kracht van de meeste muziekverenigingen ligt in hun binding met de wijk (inwoners, scholen, ouders en andere verenigingen). Verenigingen zijn in de ogen van mensen buiten de wijk de representant van de wijk (identiteit). Anderzijds wordt opgemerkt dat het aantal leden dat binnen de wijk van de vereniging woont al jaren afneemt.

## 2g. Financiële duurzaamheid

- Voor de meeste verenigingen is het elk jaar weer een uitdaging om de begroting rond te krijgen. De begroting is gemiddeld € 32.000/jaar (€ 22.000 - € 47.000). (N.B. De basis wordt gevormd door de gemiddelde financiële gegevens over 2022 en 2023.)
- De gemiddelde jaarlijkse begroting van de Roermondse muziekverenigingen kent een totaal uitgavenniveau van € 31.849 en een inkomstenniveau van € 31.386 per vereniging. Dit impliceert een gemiddeld structureel tekort van circa € 500 per vereniging per jaar, hetgeen wijst op zeer krappe financiële situaties.
- Belangrijkste uitgaven zijn die voor directie (gemiddeld € 12.500) en muzikales (gemiddeld € 5.300). De kosten voor huisvesting zijn gemiddeld € 1.800 (uitschieters tot € 5.000) en die voor instrumenten en uniformen zijn gemiddeld € 3.850 (met een uitschieter tot € 12.200 voor een vereniging met zeer veel jeugd).
- Belangrijkste inkomsten zijn subsidies (gemiddeld € 8.400) en contributies (gemiddeld € 6.400). Daarnaast sponsoring (gemiddeld € 4.800) en les gelden (gemiddeld € 4.200).
- De contributie per lid verschilt bij de diverse verenigingen en loopt uiteen van €90 tot €150 per jaar. Veel verenigingen organiseren verder een aantal acties om geld te genereren (potgrond verkopen, wafels bakken, oud papier ophalen, ...). Deze acties zijn overigens alleen mogelijk als de leden bereid zijn daaraan deel te nemen. Hoe minder leden een vereniging heeft des te lastiger is het om voor acties telkens weer voldoende mensen bij elkaar te krijgen.
- De les gelden die verenigingen innen voor instrumentlessen (gemiddeld € 480/leerling/jaar) zijn lager dan de kosten (gemiddeld € 520/leerling/jaar). Deze bedragen lopen uiteen en zijn sterk afhankelijk van het aantal leerlingen (hoe meer leerlingen, hoe lager de gemiddelde kosten per leerling).
- De Koninklijke Harmonie van Roermond heeft een eigen pand in bezit en de Fanfare St. Laurentius Leeuwen heeft een eigen opslagruimte. Alle overige ruimtes worden gehuurd door de verenigingen.
- Het gebruik van accommodaties voor het geven van concerten is behoorlijk duur. Alleen al daardoor is de ticketprijs soms behoorlijk hoog.

- De verzekeringen die verenigingen hebben afgesloten lopen uiteen. Het zou een goed plan zijn om de verschillende pakketten naast elkaar te leggen en te bepalen hoe verenigingen zich optimaal kunnen verzekeren tegen zo laag mogelijke kosten. Daarbij kan dan ook de vrijwilligersverzekering, die de gemeente heeft afgesloten voor alle vrijwilligers (dekt die ook bestuursaansprakelijkheid?), worden betrokken zodat er geen onnodig geld wordt uitgegeven en er wel een adequate dekking is.



### 3. Overwegingen met prikkelpunten

#### 3a. Algemeen

- Muziekverenigingen moeten gestimuleerd worden en zo nodig ondersteund om een lange termijn beleidsplan op te stellen voor hun vereniging als basis voor hun bestuur.

#### 3b. Demografische ontwikkeling Roermond en wijken

- De bevolking van Roermond neemt in de komende decennia (2024-2045) licht toe met ca. 5%. Daarbij is er sprake van vergrijzing (met name de groep 65+ neemt fors toe).
- Per wijk zijn er verschillen in de demografische ontwikkeling. Groei is er met name in de wijken Herten (16%), Asenray (10%), Roermond-Oost (10%), Centrum (9%) en Roermond-Zuid (7%). Donderberg/Hoogvonderen neemt met ca. 5% af.
- Afhankelijk van de demografische ontwikkeling per wijk moet je als vereniging een passende strategie ontwikkelen om nieuwe leden te winnen (bijv. wijk met veel jonge gezinnen: focus op jonge leden; wijk met veel oudere inwoners: focus op werving van volwassenen en herintreders).

#### 3c. Muziekonderwijs

- Een doorgaande binnen-schoolse leerlijn muziek voor alle kinderen in alle groepen van de basisscholen is van groot belang voor de ontwikkeling van kinderen. Een gemeenschappelijk initiatief van en financiële ondersteuning door gemeente, primair onderwijs, muziekonderwijs en SSRM is nodig om dit te kunnen realiseren.
- Een andere benadering van het leerproces bij instrumentaal onderwijs (“peer-to-peer-learning”), waarbij leerlingen elkaar helpen en ondersteunen, gefaciliteerd door een geschikte muzikdocent (meer pedagoog dan musicus), zou effectiever zijn door een aantal (drie, zes, ...?) leerlingen gezamenlijk langer dan 20 minuten les te geven in de eerste fase van het instrumentonderwijs.
- Een regionale aanpak, gericht op samenwerking met andere aanbieders (bijv. CultuurPerron), kan leiden tot een betere koppeling van geschikte docenten aan de ontwikkelingsbehoefte van de leerlingen.
- Over de aanpak van muzieklessen en de wensen van muziekverenigingen m.b.t. de opleiding van hun leerlingen moeten de muziekverenigingen betrokken worden door de aanbieders. Thema’s daarbij zijn de aanpak en duur van de lessen en het profiel van muzikdocenten (instrumentalist, pedagoog, inspirator, ...).
- Bij subsidieverlening voor muziekonderwijs moet het gevoel van gedwongen winkelnering voorkomen worden.

#### 3d. Ledenwerving en -behoud

- Verenigingen kunnen leren van elkaar. Wissel daarom ervaringen met ledenwerving en -binding uit.
- Om jongeren blijvend te kunnen verbinden aan een vereniging is enerzijds de samenwerking met de basisschool van groot belang (de vereniging moet binnen

kunnen komen) en de band met de ouders (die de kinderen moeten stimuleren om thuis te repeteren, naar de repetitie en uitvoeringen te gaan en zich in te zetten voor de vereniging).

### *3e. Bestuurskracht verenigingen*

- In de afgelopen vijftig jaar is de kwaliteit van muziekinstrumenten, muziekwerken en dirigenten (hbo-opleiding) fors toegenomen. De complexiteit van verenigingsbestuur is enorm gegroeid. Maar er is vrijwel geen aandacht geweest voor opleiding van bestuurders. Een adequaat wervings- en opleidingsprogramma voor aspirant-bestuursleden is dringend nodig.

### *3f. Samenwerking*

- Evalueer samenwerkingen regelmatig en wissel ervaringen met diverse activiteiten structureel uit om van elkaar leren.
- Muziekverenigingen kunnen samenwerken aan de opzet van databases voor een gezamenlijke instrumentenbank, een gezamenlijke muzikantenpool en een gezamenlijk partiturenbestand.

### *3g. Financiële duurzaamheid*

- Leg de verschillende verzekeringspakketten van de muziekverenigingen naast elkaar en bepaal hoe verenigingen zich optimaal kunnen verzekeren tegen zo laag mogelijke kosten (o.a. check individuele vrijwilligersverzekering van de gemeente in relatie tot bestuursaansprakelijkheid).



## 4. Toekomstvisie

Muziekverenigingen dragen actief bij aan verduurzaming van de gemeenschap door:

- Het muzikaal vormen van jongeren en het ontwikkelen van talenten.
- Het bevorderen van sociale cohesie en het bestrijden van vereenzaming door een “thuis” te zijn voor hun leden.
- Het brengen van een goede sfeer door het verzorgen van concerten en de opluistering van feestelijke gebeurtenissen in de gemeenschap.
- Het creëren van een gevoel van verbondenheid in hun wijk of dorp.

Dit wordt gerealiseerd door daadkrachtige besturen (organisatiekracht), een goede financiële basis, een sterke visie en door het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere verenigingen en organisaties.

De toekomstvisie is verder geconcretiseerd in een ideaal-scenario voor Roermondse muziekverenigingen in 2030. Dit zal in de vervolgfase verder worden uitgewerkt.

### 4a. Algemeen

- Amateurmuziek (harmonie, fanfare, symfonieorkest) is levensvatbaar in Roermond. Er zijn acht zelfstandige muziekverenigingen in Roermond, elk met een eigen identiteit. Sommige muziekverenigingen (brassband, symfonieorkest) kunnen een extra uitdaging bieden aan de muzikanten van de andere verenigingen.
- Muziekverenigingen zorgen voor een positieve uitstraling van amateurmuziek en zijn de ambassadeurs van het sociale leven in Roermond en de wijken. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan het maatschappelijk leven van Roermond en zijn wijken, door de vorming van kinderen (o.a. leren doorzetten en structuur en focus bieden), de bestrijding van vereenzaming, de verbinding van generaties (jong en oud spelen samen), de opvang van mensen en de opluistering van feestelijke gelegenheden in de samenleving. Ze zijn een bindende factor en een vangnet in de wijk en dragen zo bij aan een oplossing van sociale problematiek.

### 4b. Muziekeducatie en opleiding

- Muziekverenigingen zijn de aanjagers van muziekeducatie, ze werken samen met het basisonderwijs en muziekonderwijs en hebben een ondersteunende rol bij muziekonderwijs in alle basisscholen.
- Alle basisscholen bieden wekelijks muziekles aan alle kinderen van alle groepen 1 t/m 8 (doorgaande muzieklerlijn). Het zou nog beter zijn als muziek een vast onderdeel zou zijn tijdens verschillende vakken (een uur muziekles per week is beter dan nu, maar nog niet ideaal).
- In de muziekverenigingen kan elke muzikant op het gewenste niveau muziek maken. Voor elke beginnende muzikant is er een muziekinstrument beschikbaar en i.s.m. het muziekonderwijs worden instrumentale opleidingen verzorgd.

#### *4c. Ledenwerving en -binding*

- Er worden meer kinderen enthousiast gemaakt voor het maken van muziek en het spelen in een muziekvereniging.
- Hetzelfde geldt voor volwassen beginners en herintreders.

#### *4d. Bestuurskracht verenigingen*

- Er zijn voldoende goed opgeleide en deskundige bestuursleden.
- Muziekverenigingen hebben een lange termijn beleidsplan voor hun vereniging en een hierbij passende goed gestructureerde organisatie.

#### *4e. Verbindingen in de samenwerking tussen verenigingen en andere betrokken partijen*

- Muziek en muziekverenigingen zijn een verbindende factor en leveren een bijdrage aan de identiteit van hun wijk. Muziekverenigingen hebben hun basis in de wijk en in sommige gevallen de stad of zelfs de regio.
- Muziekverenigingen kijken verder dan hun klassieke grenzen en zoeken naar vernieuwing door samen te werken met culturele partners aan het verbreden van het culturele aanbod (crossover-denken). Denk bijv. aan concert van HaFa-muziek met slagwerk en pop; performance van HaFa-muziek met pop, poëzie en lichtkunst; diner musical met muziek en een diner; concert klassieke muziek met jazz.

#### *4f. Financiële duurzaamheid*

- De muziekverenigingen zijn financieel draagkrachtig.
- De gemeente Roermond gaat passende criteria gebruiken om de maatschappelijke bijdrage van muziekverenigingen van muziekverenigingen financieel te ondersteunen.

## 5. Beoogde concrete resultaten

### 1) Muziekeducatie basisschool

- Gemeente Roermond, ECI en SSRM werken samen om regulier muziekonderwijs aan te bieden in de basisschool (“elk kind krijgt wekelijks een uur muziekles”).

### 2) Instrumentaal muziekonderwijs

- ECI en SSRM maken het mogelijk dat elke jonge en volwassen adspirant muzikant instrumentale muziekles kan volgen op zijn/haar niveau en dat er voor hen een geschikt instrument beschikbaar is.

### 3) Samenwerking muziekverenigingen

- SSRM en muziekverenigingen zorgen ervoor (onder het motto “leren van elkaar” en “samen sterker”) dat de Roermondse muziekverenigingen samenwerken op het gebied van:
  - Ledenwerving en ledenbehoud;
  - Werving en opleiding van bestuursleden;
  - Opstelling van een lange termijn beleidsplan voor elke vereniging;
  - Ontwikkeling van pools voor het uitwisselen van instrumenten, partituren en muzikanten.

### 4) Verbinding in de wijken

- Muziekverenigingen zorgen ervoor dat ze hun verbindende functie waarmaken in hun wijk, dat ze een bijdrage leveren aan de verduurzaming van hun gemeenschap en dat ze een culturele ambassadeur zijn voor de stad Roermond.

### 5) Financiële draagkracht

- De gemeente ondersteunt muziekverenigingen zodanig dat deze financieel draagkrachtig blijven om zo hun maatschappelijke bijdrage te kunnen blijven leveren.

### 6) Verbreiding culturele aanbod

- Muziekverenigingen kijken over hun grenzen heen en blijven samenwerkingsverbanden ontwikkelen met culturele aanbieders uit andere sectoren.



## 6. Plan van aanpak

### 1) Huidige status (oktober 2024)

- De voorliggende kadernota is door de werkgroep besproken, voorgelegd aan de verenigingsbesturen voor commentaar en door de werkgroep vastgesteld..
- De wethouder en de ambtenaren cultuur zijn geïnformeerd over de verdere aanpak (organisaties waarmee in de volgende fase moet worden gesproken, volgorde van te voeren gesprekken en aandachtspunten gemeente).
- Er zijn gesprekken gevoerd waarin de kadernota werd toegelicht en bediscussieerd met culturele partners (m.n. ECI) en met het primair onderwijs (scholenkoepel Swalm&Roer en schooldirecteuren).
- Gesprekken met andere partijen in de omgeving (The Movement, Nieuwe Helden, schutterijen, wijkorganisaties, voortgezet onderwijs, kinderopvang, jongrenwerk, dansscholen, ...) worden in de vervolgfase gepland.
- Er is een bijeenkomst georganiseerd met de wethouder van cultuur, SSRM en de directies van ECI en Swalm&Roer, waarin de kadernota is toegelicht en waarin van gedachten is gewisseld over de vervolgaanpak.

### 2) Organisatie symposium (2 november 2024)

- Beoogd was een symposium waarin de kadernota zou worden toegelicht en bediscussieerd met partners uit de culturele- en onderwijsomgeving. Er waren presentaties gepland door wethouder Felix van Ballegooij (“De rol van muziekverenigingen in de samenleving”), oud-burgemeester Herman Kaiser (“De versterking van de bestuurskracht van muziekverenigingen”), dirigent en muziekdocent René Schrader (“Persoonlijke ervaringen m.b.t. het belang van muziekonderwijs voor kinderen”) en directeur SMK Muziek&Dans John Gubbels (“Het programma Meer Harmonie in de Samenleving en de doorgaande leerlijn muziek voor alle kinderen in het basisonderwijs in Brunssum, Kerkrade en Landgraaf”).
- Het aantal en de diversiteit van de aanmeldingen waren echter te beperkt om het symposium op een verantwoorde wijze te laten doorgaan. Derhalve is het plan aangepast en gaat het symposium niet door op de geplande manier.
- In plaats van het symposium is ervoor gekozen om op 2 november het rapport te presenteren en aan te bieden aan de wethouder van cultuur in combinatie met de presentatie door John Gubbels, een discussie en het concretiseren van de vervolgaanpak.

### 3) Vervolgaanpak

- Uitwerking van de drie belangrijkste hoofdthema’s in een aantal werkgroepen, waarin SSRM, Gemeente, ECI en Swalm&Roer samenwerken.
- Oplevering van de resultaten in de eerste helft van 2025, waarna deze worden gepresenteerd aan de gemeente (wethouder, B&W en gemeenteraad).



## **Bijlagen**

- 1 Roermondse muziekverenigingen
- 2 Analyse demografische ontwikkeling Roermond
- 3 Het belang van muzikeducatie
- 4 Hoe een Engelse school het onderwijsniveau verbeterde met muziek

## Bijlage 1

### **Roermondse Muziekverenigingen**

De stad Roermond kent een aantal HaFaBra-muziekverenigingen die door de gemeente Roermond worden gesubsidieerd:

- Brass Band Merum
- Fanfare St. Cecilia Herten
- Fanfare St. Laurentius Leeuwen
- Fanfare Onze Lieve Vrouw in 't Zand
- Harmonie Amicitia Boukoul
- Koninklijke Harmonie St. Caecilia Swalmen
- Koninklijke Harmonie van Roermond
- Philharmonie Maasniel

En het symfonieorkest:

- De Symphonie

### *Opmerkingen*

- Binnen de SSRM werken de Roermondse harmonie- en fanfareverenigingen en het symfonieorkest samen.
- De brassband neemt niet actief deel aan het overleg binnen de SSRM.
- De harmonie- en fanfareverenigingen hebben voornamelijk een lokale functie.
- Het symfonieorkest en de brassband hebben een (boven)regionale functie.



## Bijlage 2

### **Analyse demografische ontwikkeling Roermond**

#### **Inleiding**

Voor het onderdeel Demografische ontwikkeling ging het bij de inventarisatie vooral om het beeld van de verenigingen zelf en hun kwalitatieve interpretatie van de demografische ontwikkelingen in de wijk of wijken waaraan zij zijn gelieerd en de effecten op de vereniging, de ledenwerving en ledenaantallen. Die antwoorden zijn verwerkt in de kadernota die is opgesteld naar aanleiding van de enquête en het gedeelte t.a.v. demografische ontwikkeling is tevens in dit document opgenomen als bijlage.

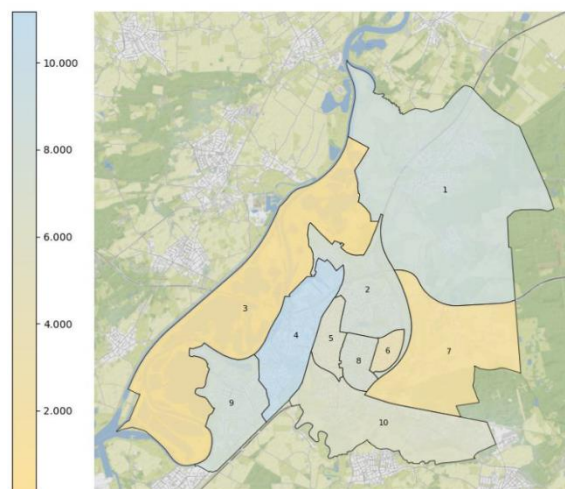
In deze bijlage wordt de demografische ontwikkeling verder onderbouwd in kwantitatieve zin met cijfers van de provincie Limburg (bron: <https://dataportaal-viewer.prvlimburg.nl/>). De resultaten zijn besproken in de werkgroep en in dit document verwerkt.

#### **Wijken en kernen in Roermond**

Roermond bestaat de onderstaande wijken met daarachter de verenigingen die in die wijk en/of daarbinnen gelegen kernen actief zijn:

1. Swalmen                Koninklijke Harmonie St. Caecilia Swalmen/Harmonie Amicitia Boukoul
2. Maasniel             Philharmonie Maasniel / Fanfare St. Laurentius Leeuwen
3. Maasplassen
4. Centrum
5. Roermond-Oost
6. Hoogvonderen
7. Asenray
8. Donderberg         Koninklijke Harmonie van Roermond
9. Herten                Fanfare St. Cecilia Herten
10. Roermond-Zuid    Fanfare Onze Lieve Vrouw in 't Zand

N.B. Koninklijke Harmonie van Roermond is niet direct verbonden aan één wijk of kern en oriënteert zich op Roermond breed. De Symphonie heeft een regionale uitstraling.



Figuur A: Roermond verdeeld naar wijken (bron: AlleCijfers.nl, kaartdata CBS & ESRI, kaartachtergrond van Stamen & OSM)

Bovengenoemde wijken bestaan op hun beurt weer uit verschillende kernen (bron: Wikipedia):

1. Swalmen (Stadsdeel Swalmen, zelfstandige gemeente tot 2007)
  - Swalmen-centrum
  - Heistraat en Kroppestraat (Groene Kruis gebied)
  - Heide
  - Asselt (buurtschap)
  - Martin Giessen-Bosstraat
  - Boukoul (dorp)
  - Verspreide huizen Swalmen
    - Einde (buurtschap)
    - Wieler (buurtschap)
2. Maasniel (Stadsdeel Maasniel, zelfstandige gemeente tot 1959)
  - Kern Maasniel
  - Leeuwen (dorp)
  - Tegelarijeveld-Broekhin
  - De Wijher en omgeving
3. Maasplassen (N.B. In andere cijfers vaak meegenomen met 4. Centrum)
  - Hatenboer (Buurtschap)
  - De Weerd (Buurtschap)
4. Centrum (Stadsdeel Roermond (stad))
  - Binnenstad
  - Roerzicht-Voorstad
  - Roerzicht
  - Voorstad
  - Hammerveld
  - Voorstad Sint Jacob
  - Roer-Zuid
  - Maas en Maashaven
5. Roermond-Oost
  - Roermondse Veld
  - Vrijveld
6. Hoogvonderen (soms ook Donderberg en Hoogvonderen genoemd)
  - Sterrenberg
  - Hoogvonderen
7. Asenray
  - Moethagen-Hertenpaal
    - Spik (buurtschap)
    - Straat (buurtschap)
  - Asenray en buitengebied
    - Maalbroek (buurtschap)
    - Asenray (dorp)
    - Thuserhof (buurtschap)
8. Donderberg (en Roosendaal)

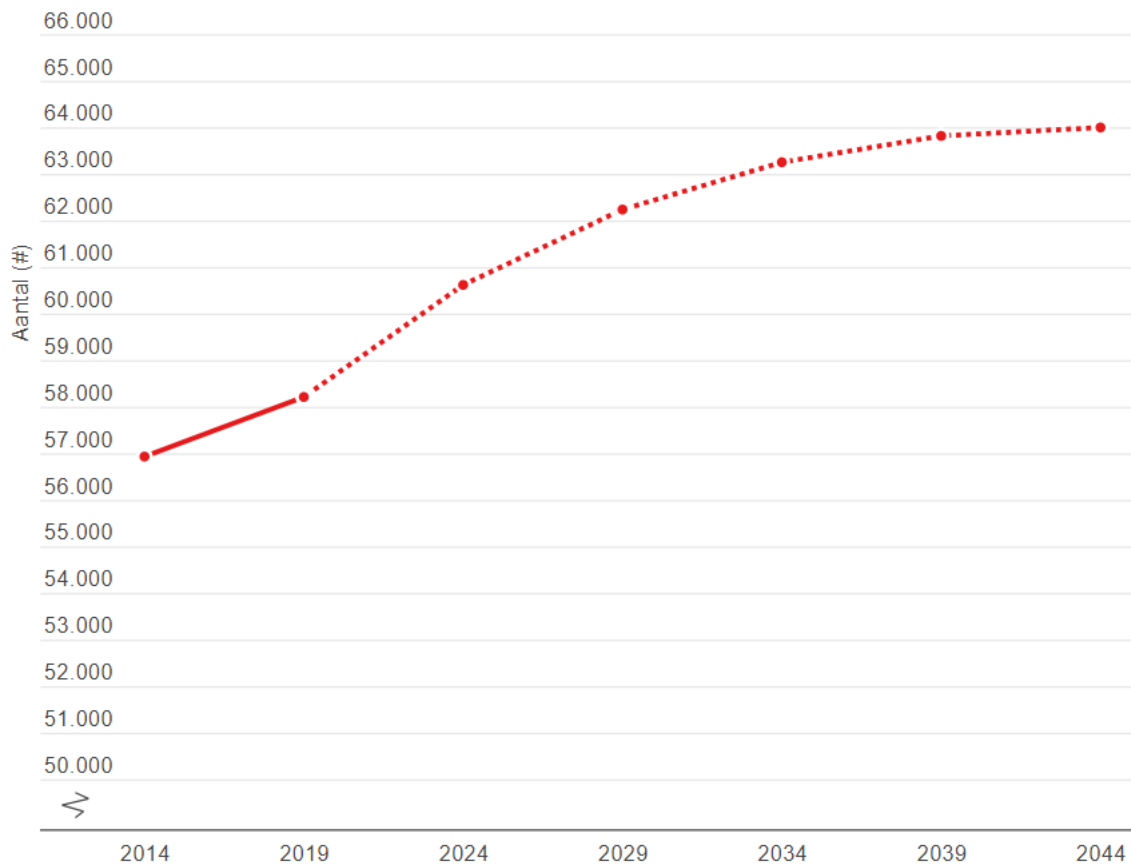
- Componistenbuurt
- Vliegeniersbuurt
- Kastelenbuurt
- 9. Herten ('Stadsdeel' Herten, zelfstandige gemeente tot 1991)
  - Ool (Buurtschap)
  - Herten (dorp/wijk)
    - Mussenberg
  - Merum (dorp/wijk)
    - Oolderveste
    - Molenveld
  - Aan de Rijksweg (Buurtschap)
- 10. Roermond-Zuid
  - Kapel-Muggenbroek
    - Kapel in 't Zand
    - Gulickerweijde
  - De Kemp
  - Kitskensberg en omgeving
    - Kitskensdal
    - Kitskensberg/heide

Sommige verenigingen zijn gekoppeld aan een kern in Roermond. Dit zijn:

- Harmonie Amicitia Boukoul
- Fanfare Onze Lieve Vrouw in 't Zand
- Fanfare St. Laurentius Leeuwen

### **Demografische ontwikkeling Roermond**

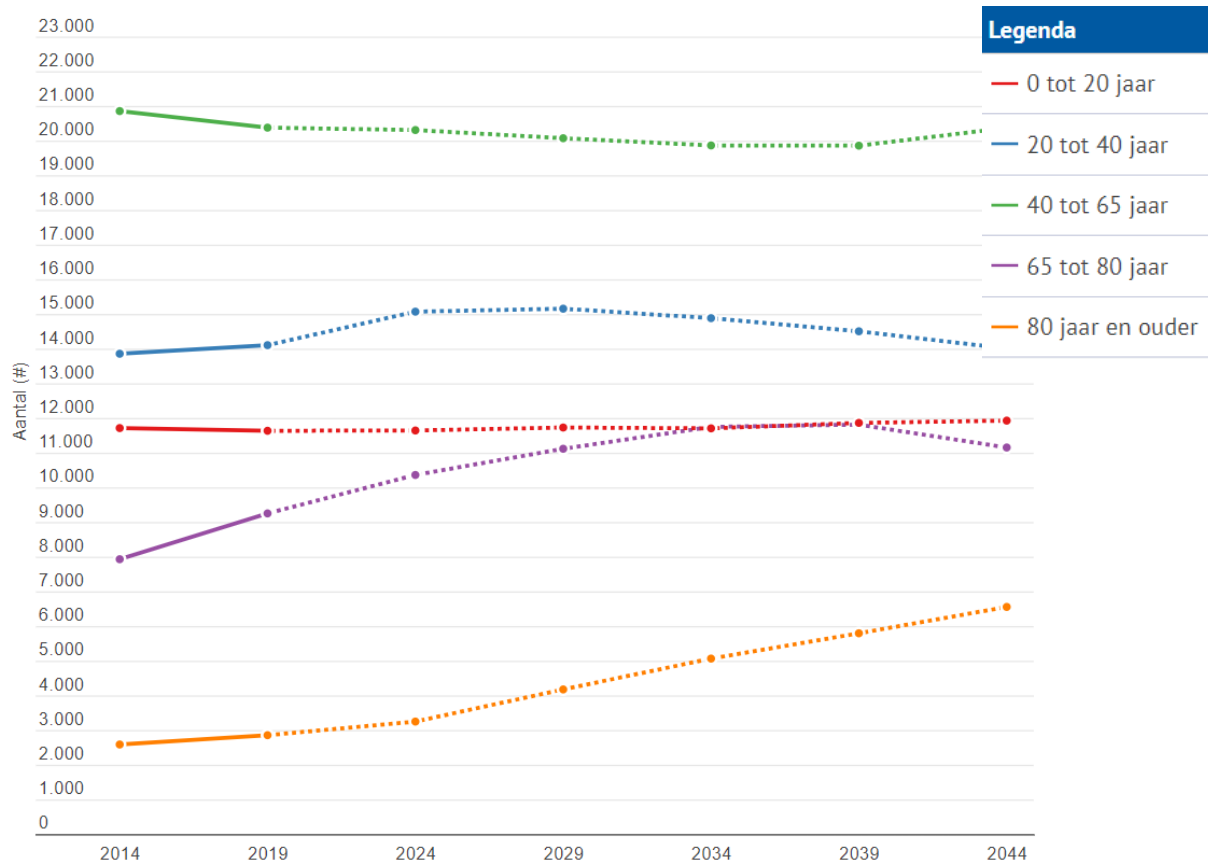
Roermond groeide de afgelopen jaren naar 60.000 inwoners (eind 2023 behaald). Voor de komende 20 jaar wordt voor Roermond een bevolkingsgroei voorzien van 60.000 naar 64.000 inwoners. Hieronder is dat grafisch weergegeven met eerst een onderverdeling naar leeftijdsgroep, gevolgd door een onderverdeling naar wijk en tot slot per wijk naar leeftijdsgroep. Voor het drietal kernen dat een direct band heeft met een orkest zijn deze gegevens ook opgenomen.



	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
Roermond	56.929	58.209	60.615	62.234	63.250	63.816	63.997

Figuur B: Bevolkingsontwikkeling Roermond 2014-2044 (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)

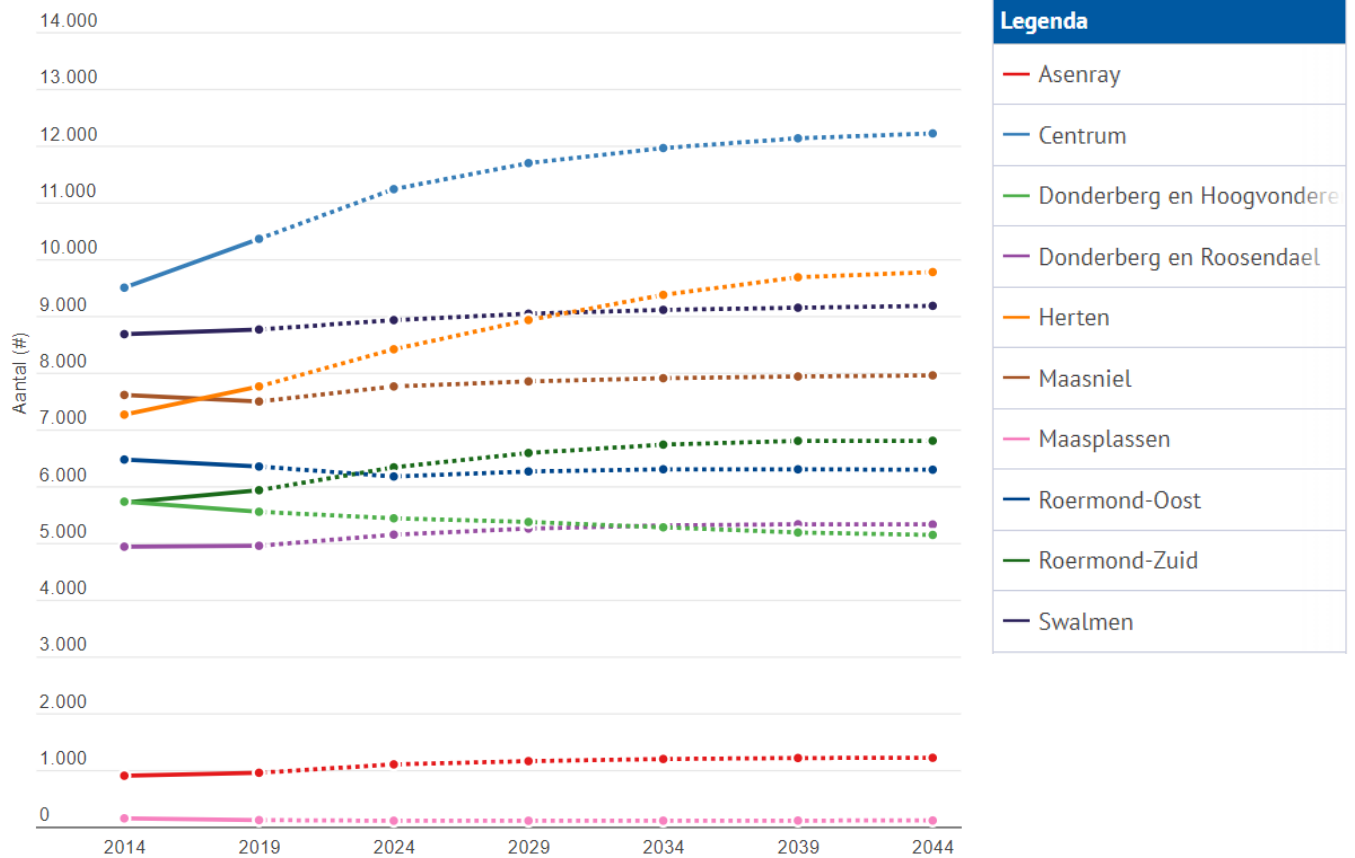
## Demografische ontwikkeling Roermond naar leeftijdscategorie



	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
0 tot 20 jaar	11.710	11.632	11.640	11.726	11.702	11.860	11.925
20 tot 40 jaar	13.854	14.101	15.067	15.153	14.880	14.501	14.004
40 tot 65 jaar	20.852	20.374	20.305	20.069	19.861	19.854	20.367
65 tot 80 jaar	7.928	9.249	10.358	11.113	11.745	11.809	11.150
80 jaar en oud...	2.585	2.853	3.246	4.173	5.062	5.792	6.552

Figuur C: Bevolkingsontwikkeling Roermond 2014-2044 naar leeftijdscategorie (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)

## Demografische ontwikkeling Roermond naar wijk

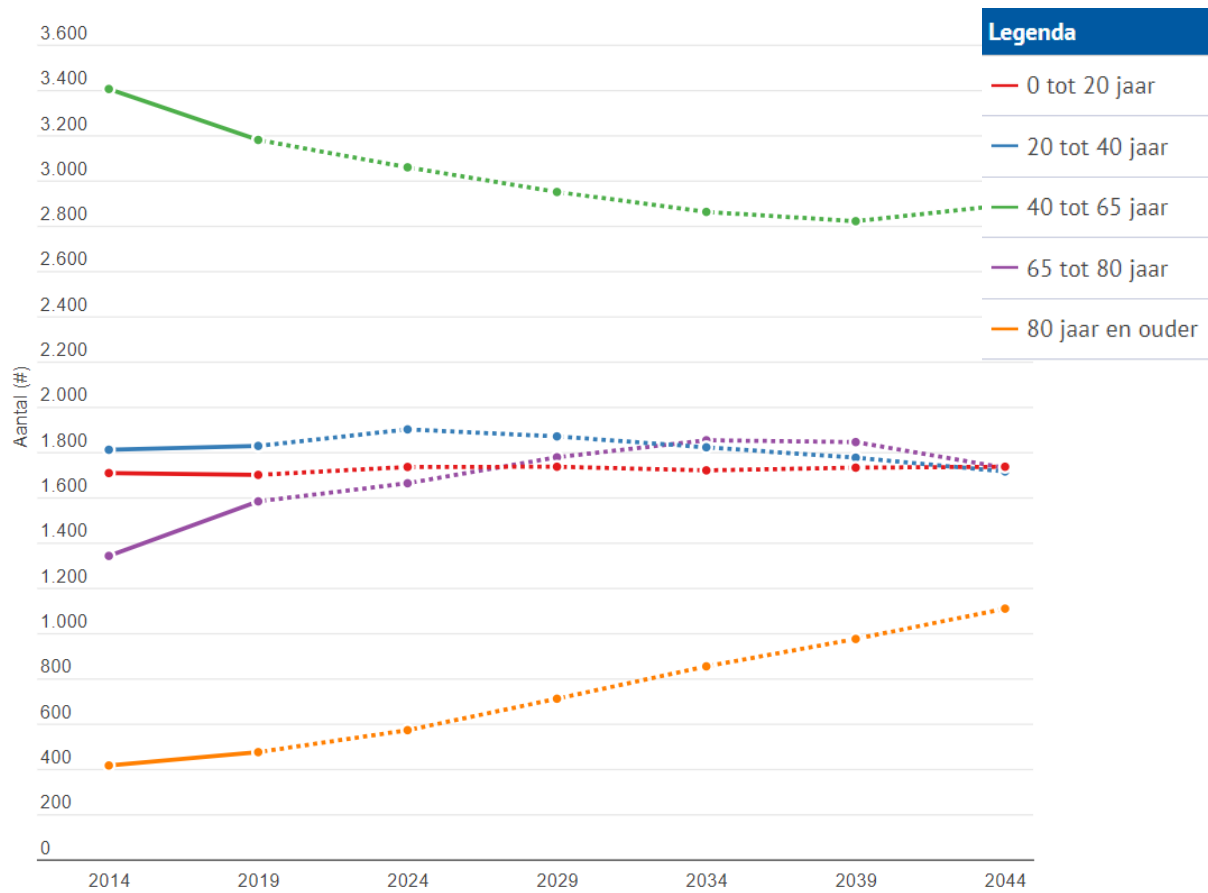


	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
Asenray	899	951	1.099	1.156	1.194	1.211	1.215
Centrum	9.497	10.357	11.233	11.692	11.957	12.129	12.215
Donderberg en Hoogvonder...	5.727	5.549	5.434	5.370	5.275	5.184	5.141
Donderberg en Roosendael	4.934	4.950	5.146	5.253	5.309	5.329	5.325
Herten	7.260	7.757	8.412	8.927	9.370	9.681	9.772
Maasniel	7.607	7.492	7.757	7.846	7.902	7.933	7.952
Maasplassen	148	117	106	106	107	109	110
Roermond-Oost	6.469	6.346	6.171	6.259	6.298	6.297	6.290
Roermond-Zuid	5.711	5.929	6.332	6.585	6.732	6.798	6.800
Swalmen	8.678	8.760	8.926	9.039	9.106	9.144	9.177

Figuur D: Bevolkingsontwikkeling Roermond 2014-2044 naar wijk (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)

## Demografische ontwikkeling per wijk

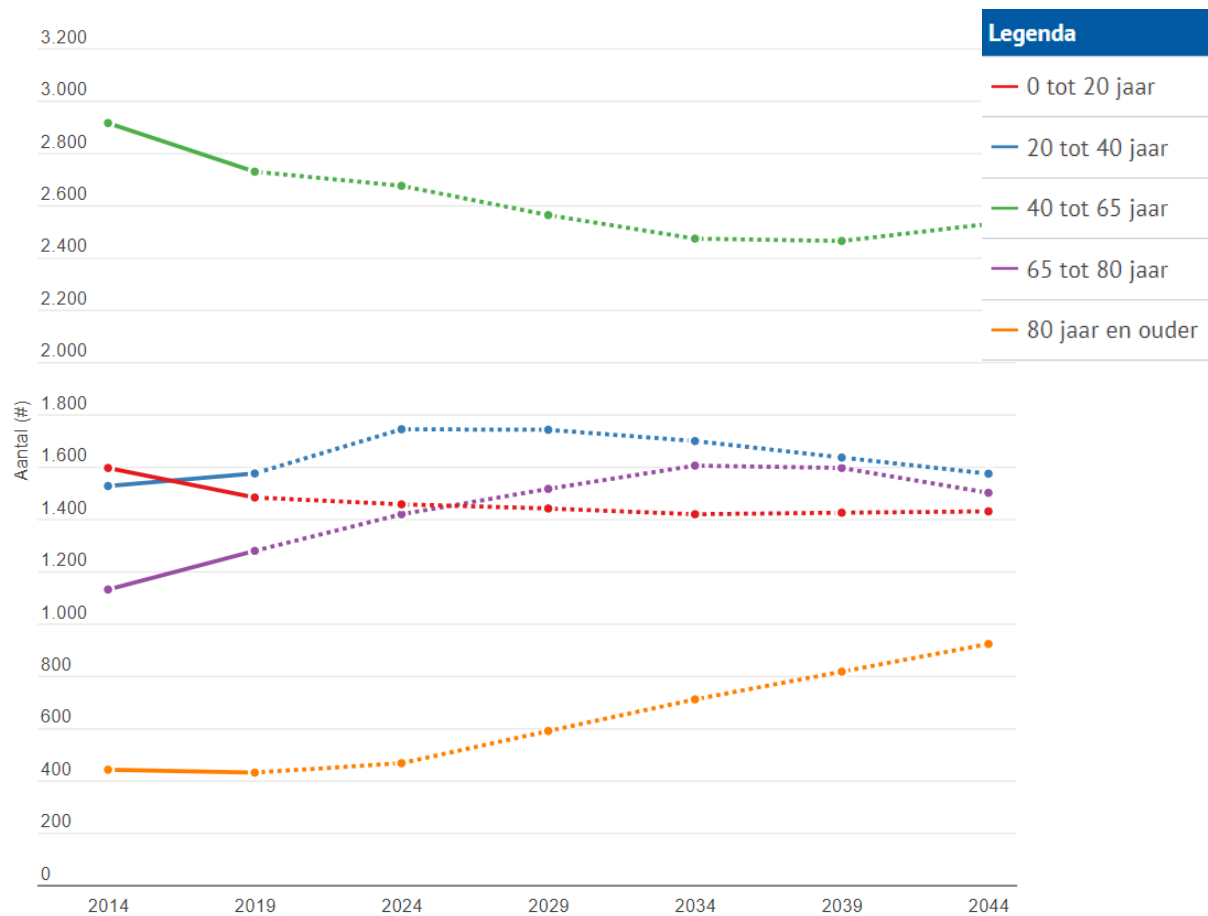
### Ad 1. Swalmen



	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
0 tot 20 jaar	1.707	1.699	1.734	1.735	1.719	1.731	1.735
20 tot 40 jaar	1.810	1.827	1.900	1.869	1.821	1.775	1.714
40 tot 65 jaar	3.404	3.179	3.058	2.949	2.861	2.820	2.891
65 tot 80 jaar	1.341	1.582	1.662	1.777	1.852	1.844	1.730
80 jaar en oud...	415	474	571	710	853	974	1.108

Figuur E.1: Bevolkingsontwikkeling wijk Swalmen 2014-2044 (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)

## Ad 2. Maasniel

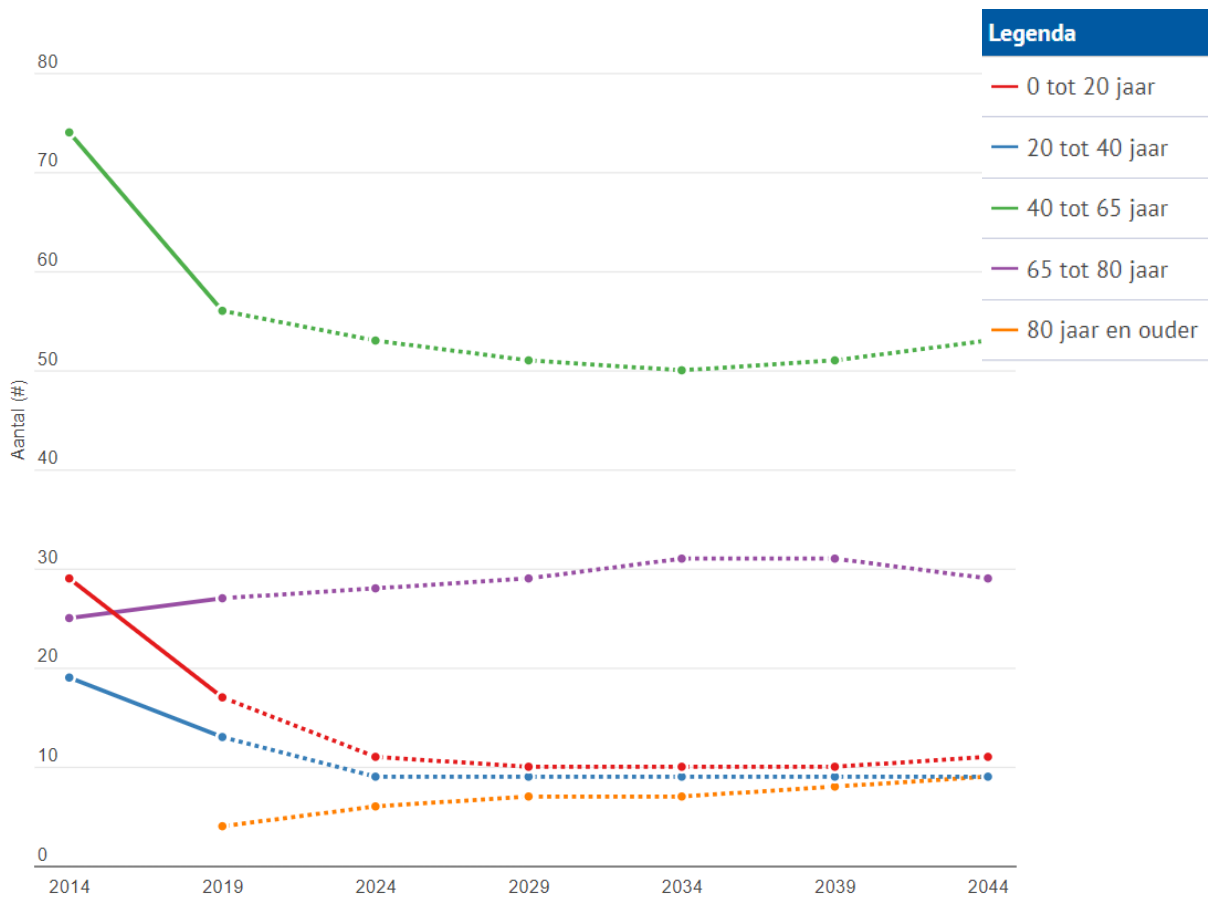


	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
0 tot 20 jaar	1.595	1.482	1.456	1.440	1.418	1.424	1.429
20 tot 40 jaar	1.526	1.574	1.743	1.741	1.698	1.635	1.573
40 tot 65 jaar	2.914	2.728	2.674	2.562	2.472	2.463	2.528
65 tot 80 jaar	1.130	1.278	1.418	1.515	1.604	1.595	1.500
80 jaar en oud...	441	430	466	589	710	816	922

Figuur E.2: Bevolkingsontwikkeling wijk Maasniel 2014-2044 (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)



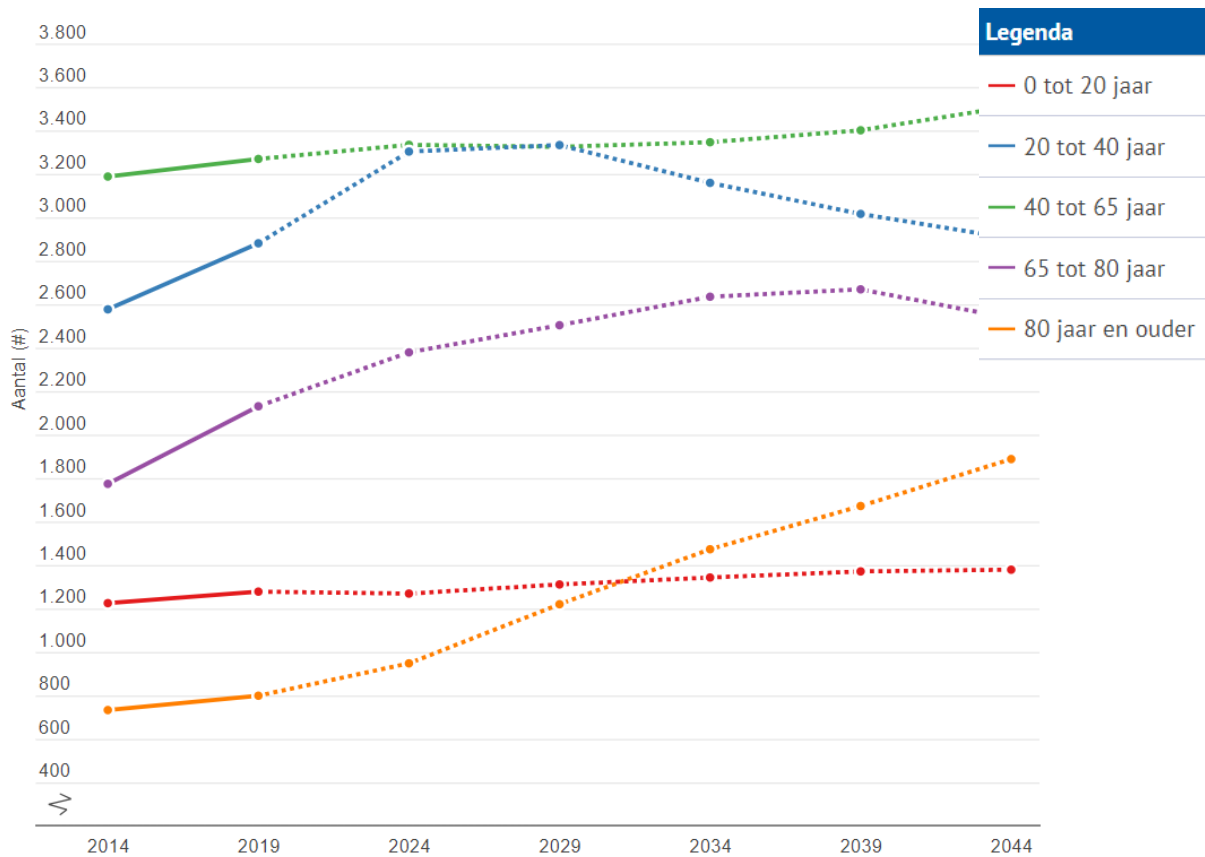
### Ad 3. Maasplassen



	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
0 tot 20 jaar	29	17	11	10	10	10	11
20 tot 40 jaar	19	13	9	9	9	9	9
40 tot 65 jaar	74	56	53	51	50	51	53
65 tot 80 jaar	25	27	28	29	31	31	29
80 jaar en oud...		4	6	7	7	8	9

Figuur E.3: Bevolkingsontwikkeling wijk Maasplassen 2014-2044 (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)

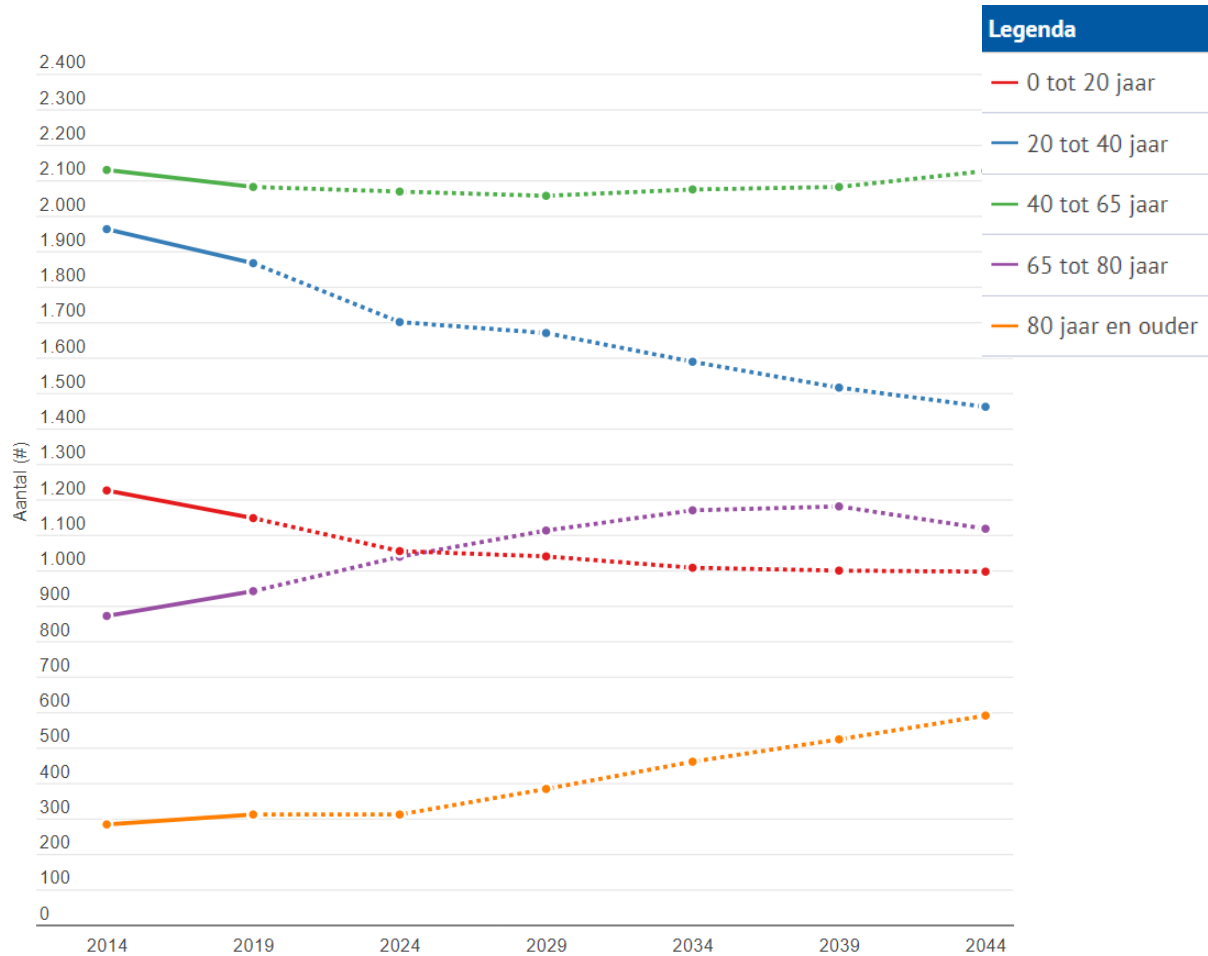
## Ad 4. Centrum



	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
0 tot 20 jaar	1.225	1.278	1.269	1.311	1.343	1.371	1.379
20 tot 40 jaar	2.577	2.881	3.303	3.333	3.159	3.016	2.903
40 tot 65 jaar	3.188	3.269	3.334	3.325	3.346	3.401	3.511
65 tot 80 jaar	1.774	2.131	2.379	2.504	2.635	2.669	2.535
80 jaar en oud...	735	799	948	1.220	1.473	1.672	1.888

Figuur E.4: Bevolkingsontwikkeling wijk Centrum 2014-2044 (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)

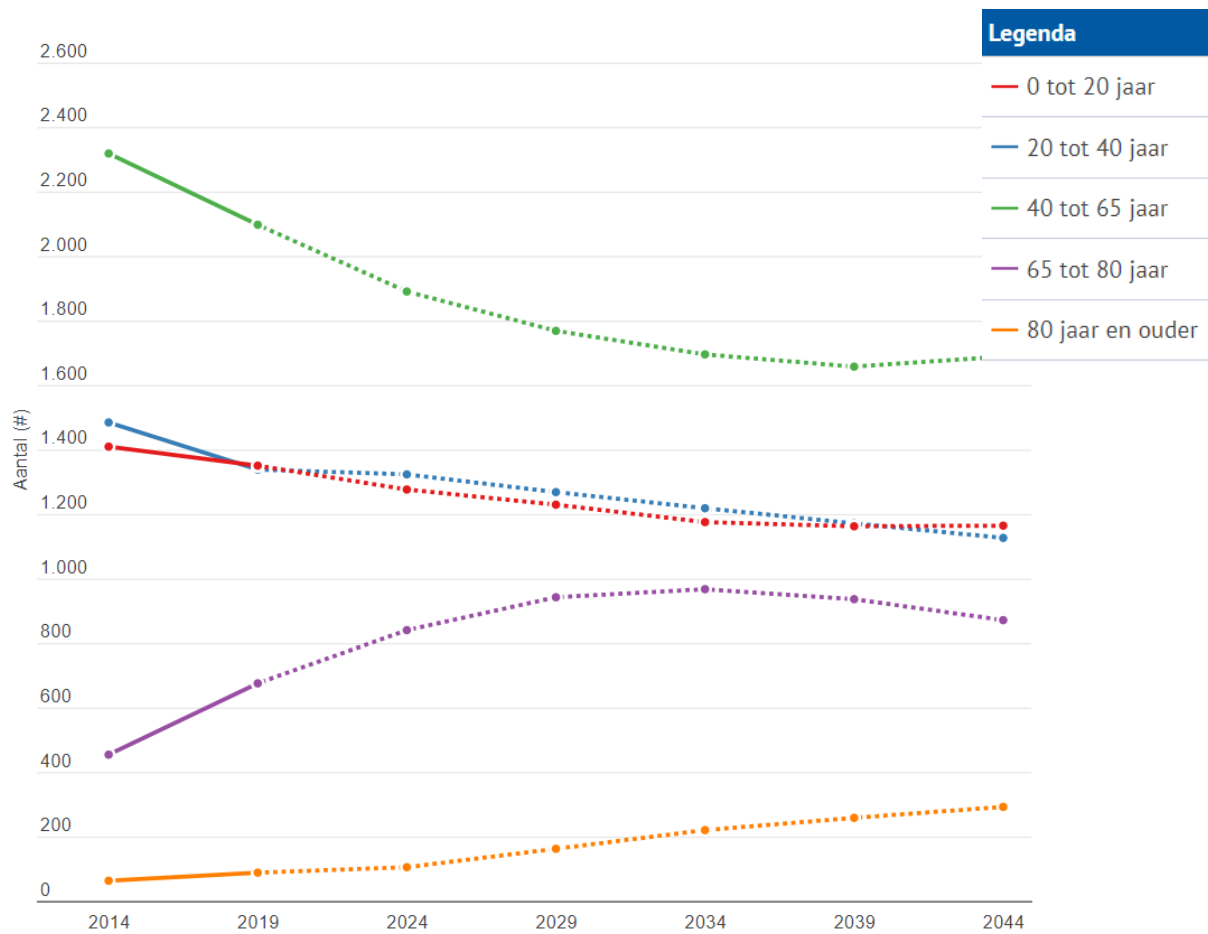
## Ad 5. Roermond-Oost



	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
0 tot 20 jaar	1.225	1.147	1.054	1.039	1.007	999	996
20 tot 40 jaar	1.962	1.866	1.700	1.669	1.588	1.515	1.461
40 tot 65 jaar	2.129	2.081	2.068	2.056	2.074	2.081	2.126
65 tot 80 jaar	871	941	1.038	1.112	1.169	1.180	1.117
80 jaar en oud...	283	311	311	383	460	523	590

Figuur E.5: Bevolkingsontwikkeling wijk Roermond-Oost 2014-2044 (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)

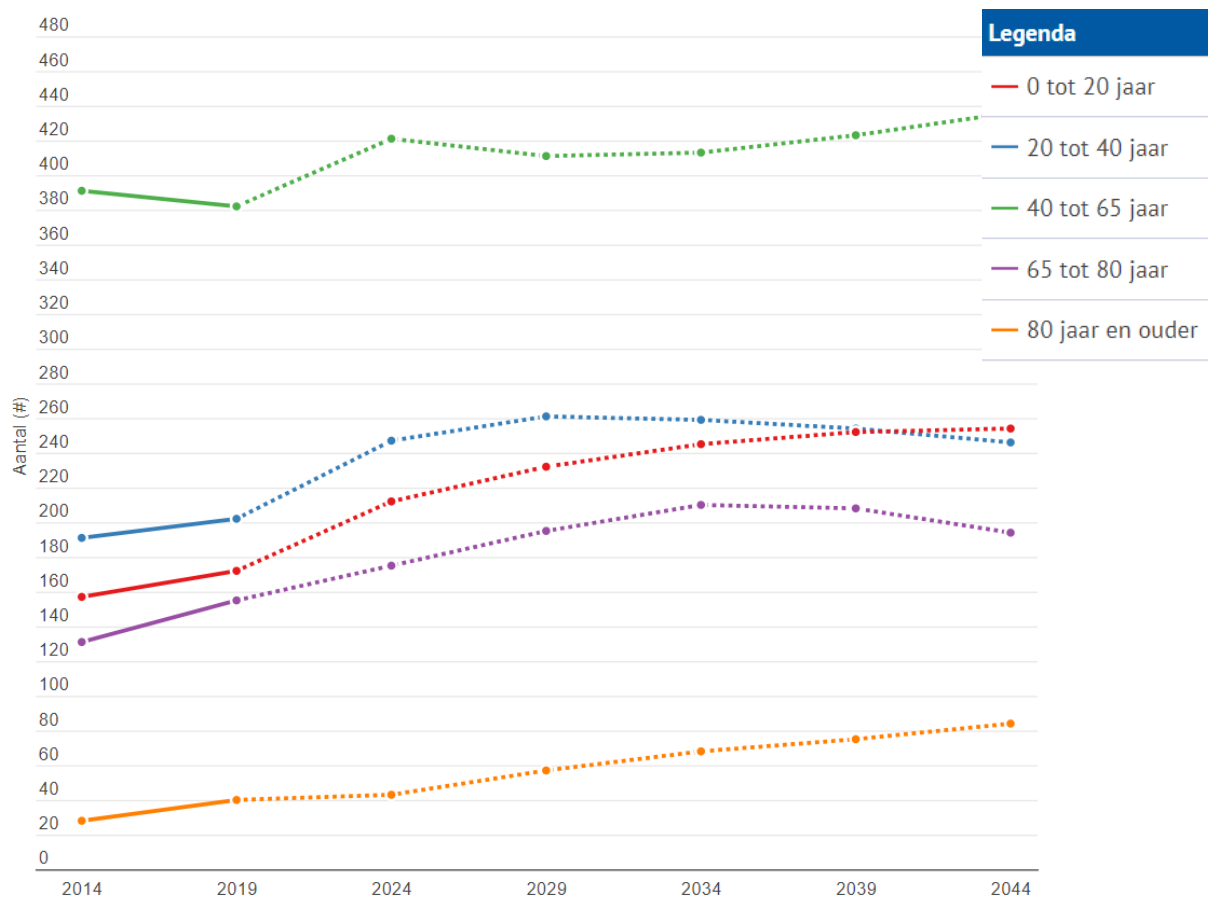
## Ad. 6 Hoogvonderen (Donderberg en Hoogvonderen)



	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
0 tot 20 jaar	1.409	1.350	1.276	1.229	1.175	1.162	1.164
20 tot 40 jaar	1.484	1.338	1.323	1.268	1.218	1.171	1.126
40 tot 65 jaar	2.318	2.097	1.890	1.768	1.695	1.657	1.688
65 tot 80 jaar	454	675	840	942	967	936	871
80 jaar en oud...	63	88	105	162	220	258	292

Figuur E.6: Bevolkingsontwikkeling wijk Donderberg en Hoogvonderen 2014-2044 (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)

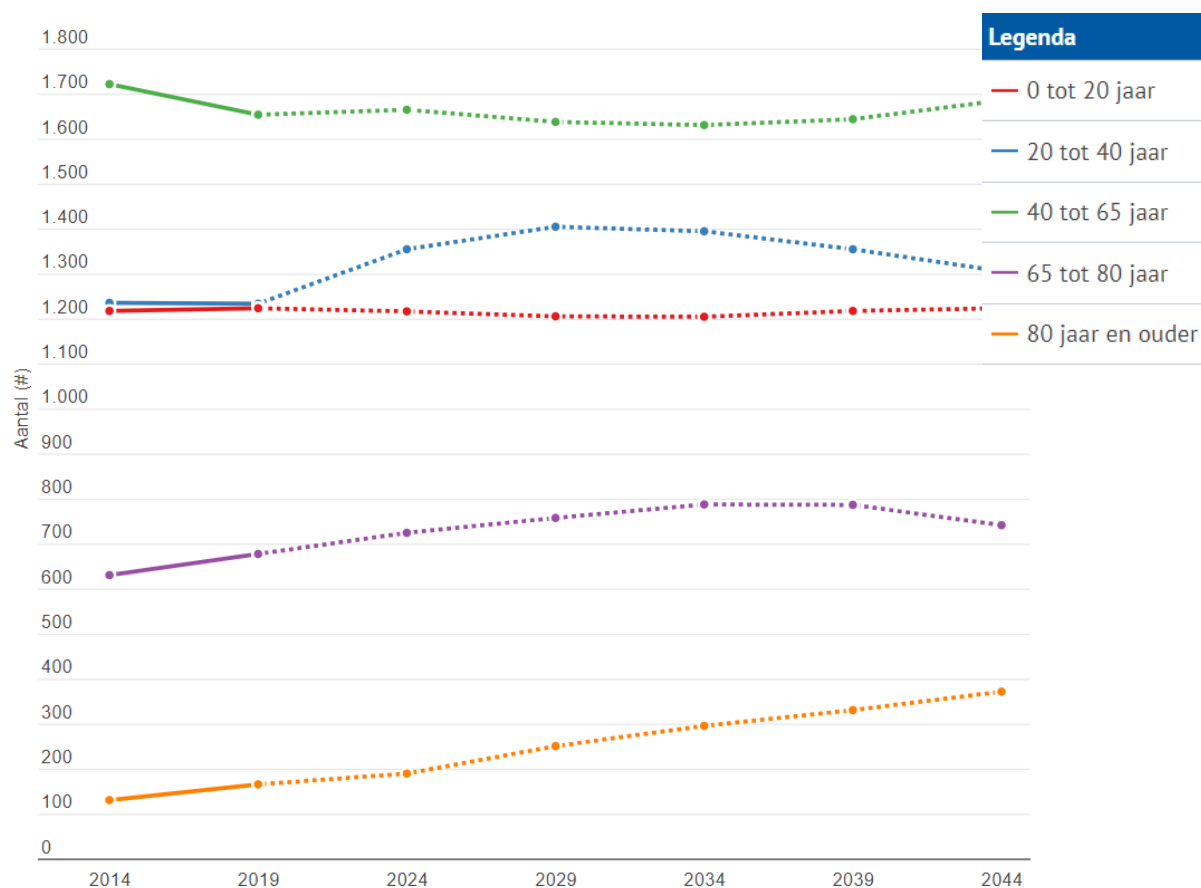
## Ad 7. Asenray



	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
0 tot 20 jaar	157	172	212	232	245	252	254
20 tot 40 jaar	191	202	247	261	259	254	246
40 tot 65 jaar	391	382	421	411	413	423	436
65 tot 80 jaar	131	155	175	195	210	208	194
80 jaar en oud...	28	40	43	57	68	75	84

Figuur E.7: Bevolkingsontwikkeling wijk Asenray 2014-2044 (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)

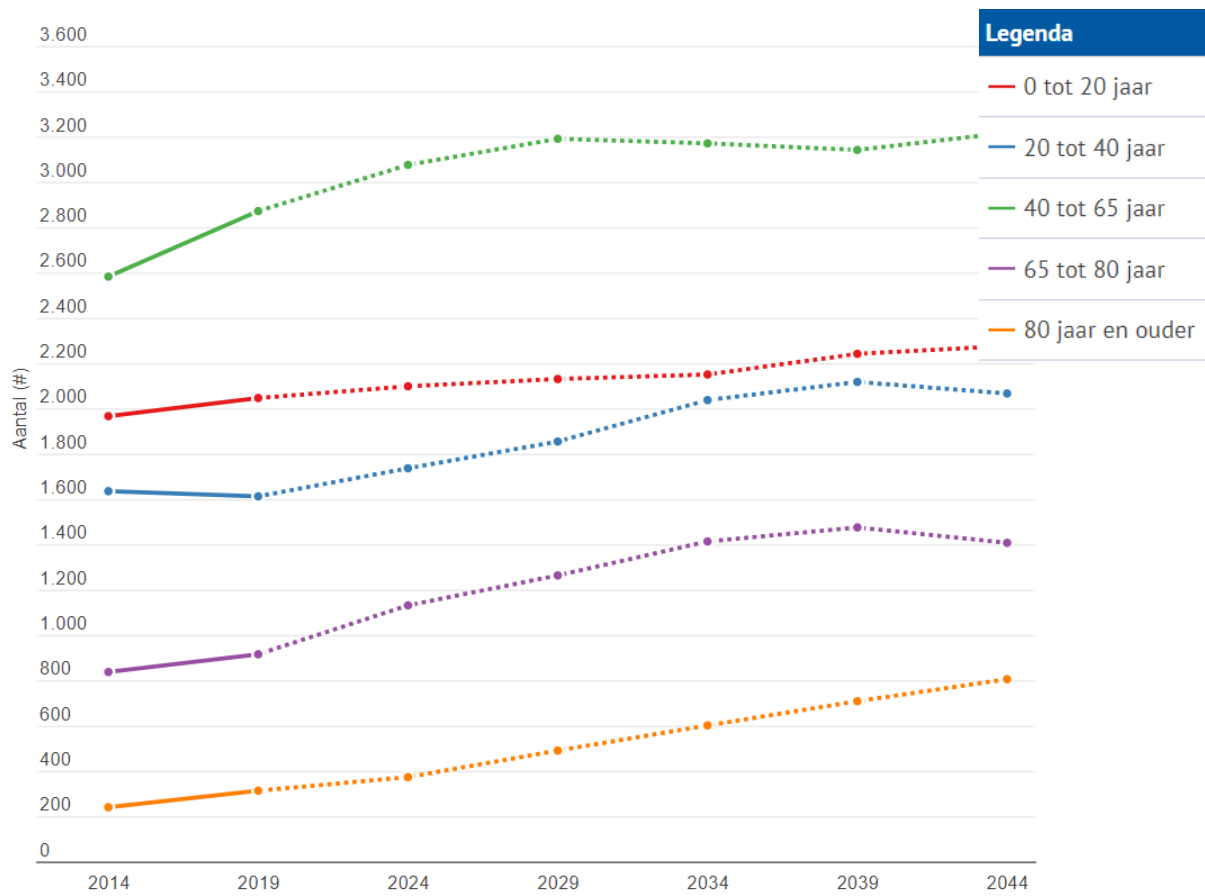
## Ad 8. Donderberg (Donderberg en Roosendael)



	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
0 tot 20 jaar	1.217	1.223	1.216	1.205	1.204	1.217	1.223
20 tot 40 jaar	1.235	1.233	1.354	1.404	1.394	1.354	1.305
40 tot 65 jaar	1.721	1.653	1.664	1.637	1.630	1.643	1.685
65 tot 80 jaar	630	677	724	757	787	786	741
80 jaar en oud...	130	165	189	250	295	330	371

Figuur E.8: Bevolkingsontwikkeling wijk Donderberg en Roosendael 2014-2044 (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)

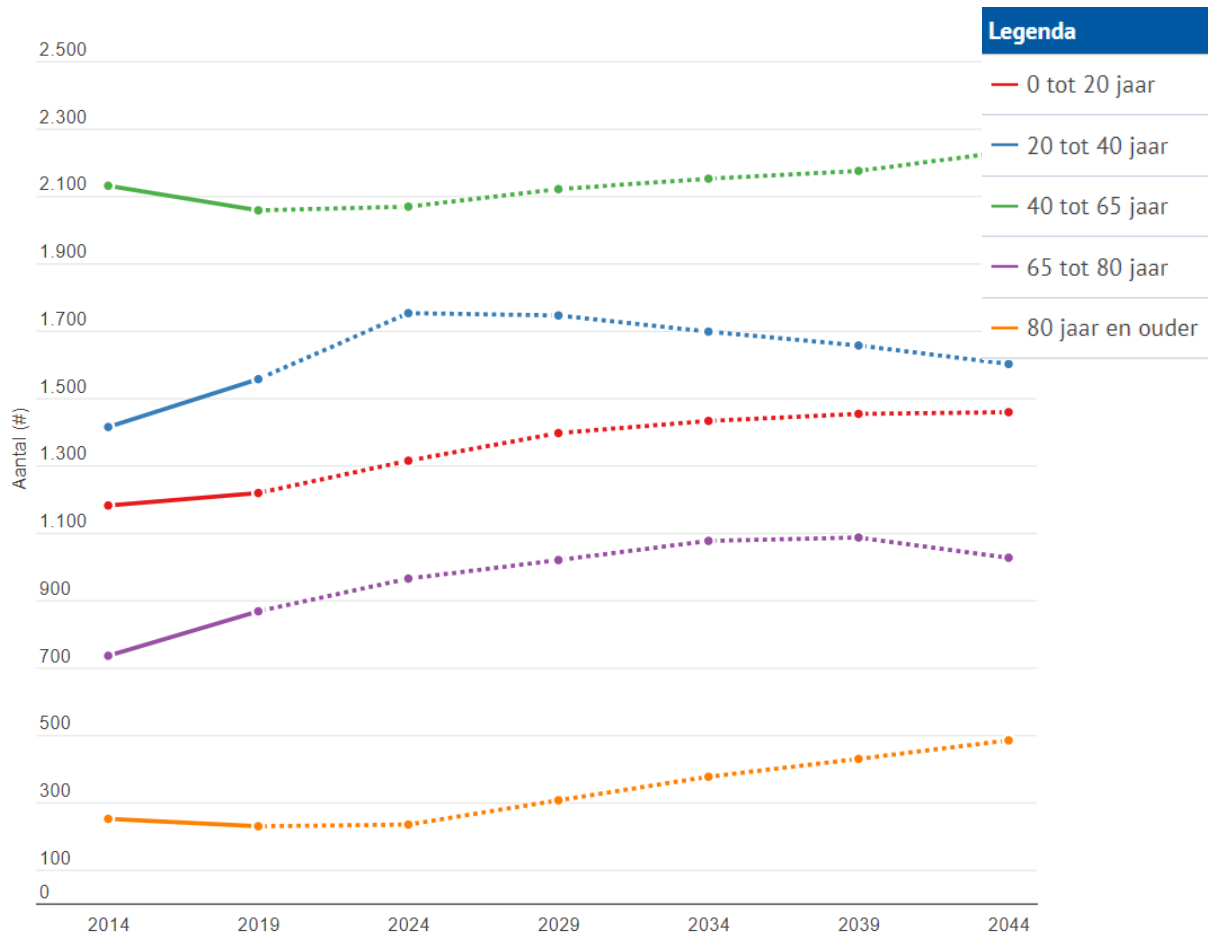
## Ad 9. Herten



	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
0 tot 20 jaar	1.966	2.046	2.098	2.130	2.150	2.241	2.276
20 tot 40 jaar	1.635	1.612	1.736	1.854	2.037	2.117	2.066
40 tot 65 jaar	2.582	2.871	3.075	3.190	3.170	3.141	3.217
65 tot 80 jaar	837	915	1.131	1.263	1.413	1.475	1.407
80 jaar en oud...	240	313	373	490	601	708	805

Figuur E.9: Bevolkingsontwikkeling wijk Herten 2014-2044 (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)

## Ad 10. Roermond-Zuid

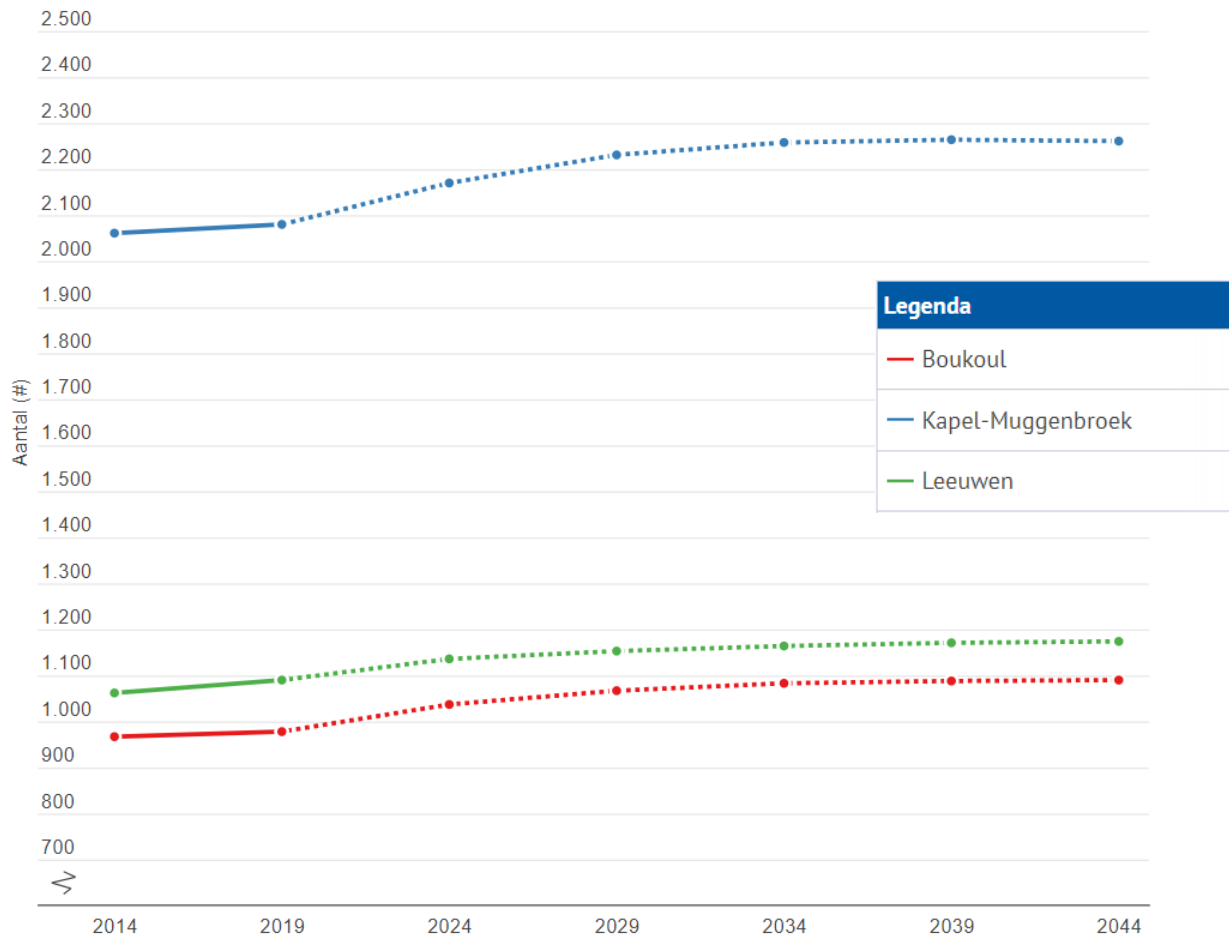


	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
0 tot 20 jaar	1.181	1.218	1.314	1.396	1.432	1.453	1.458
20 tot 40 jaar	1.414	1.556	1.752	1.745	1.697	1.656	1.601
40 tot 65 jaar	2.130	2.057	2.068	2.120	2.151	2.174	2.232
65 tot 80 jaar	735	867	964	1.019	1.076	1.086	1.026
80 jaar en oud...	251	229	234	306	376	429	484

Figuur E.10: Bevolkingsontwikkeling wijk Roermond-Zuid 2014-2044 (bron: dataportaal-viewer.prvlimburg.nl)

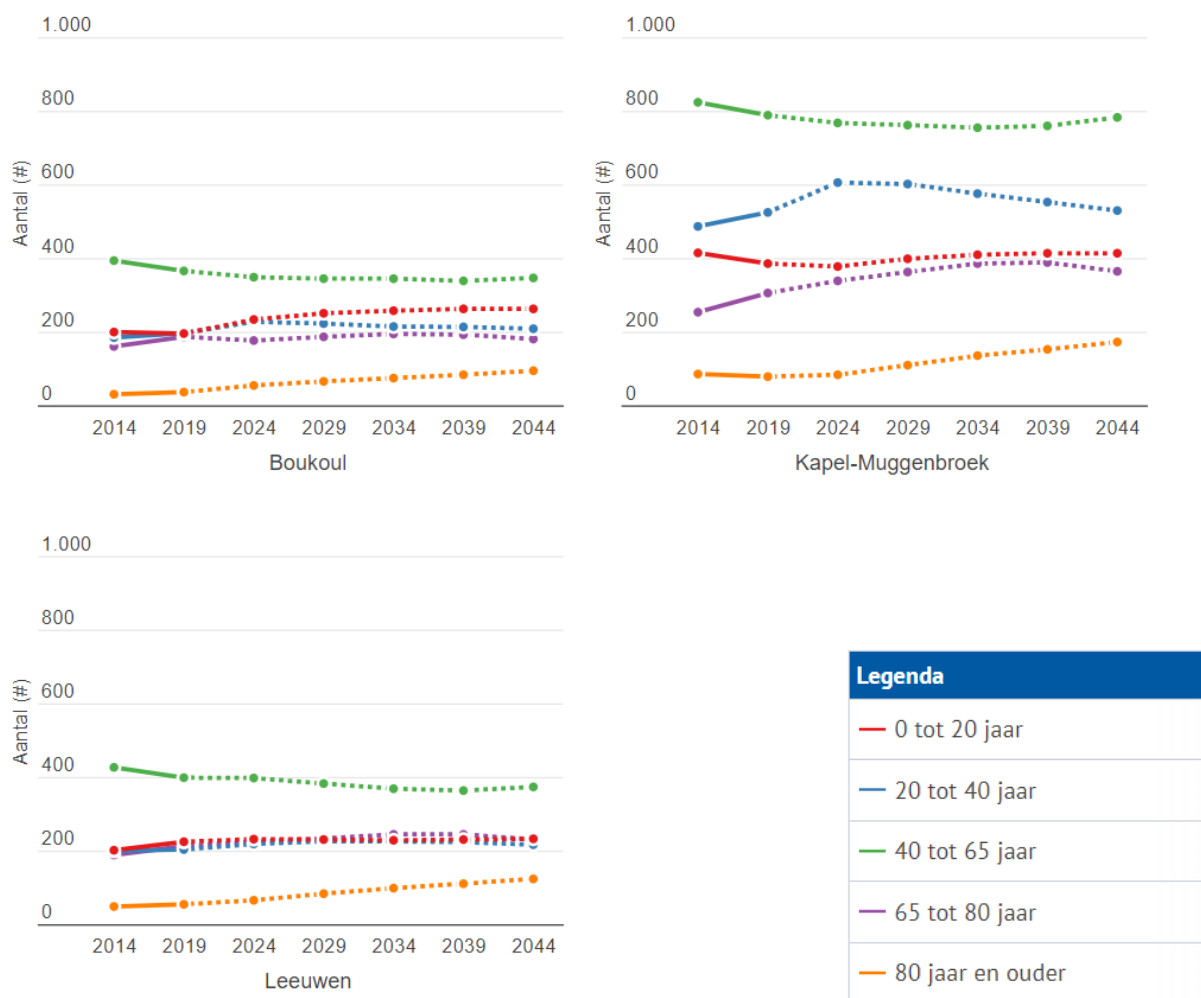


## Demografische ontwikkeling kernen gekoppeld aan een vereniging



	2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
Boukoul	967	978	1.037	1.067	1.083	1.088	1.090
Kapel-Muggenbroek	2.061	2.080	2.170	2.231	2.258	2.264	2.261
Leeuwen	1.062	1.090	1.136	1.153	1.164	1.171	1.174

Figuur F.1: Bevolkingsontwikkeling wijken Boukoul, Kapel-Muggenbroek en Leeuwen 2014-2044 (bron: dataportal-viewer.prvlimburg.nl)



		2014	2019	2024	2029	2034	2039	2044
0 tot 20 jaar	Boukoul	199	195	233	250	257	262	262
	Kapel-Muggenbroek	414	385	377	398	409	413	413
	Leeuwen	201	224	231	230	228	230	232
20 tot 40 jaar	Boukoul	184	196	227	222	214	213	208
	Kapel-Muggenbroek	486	524	605	601	575	552	529
	Leeuwen	199	203	218	225	225	223	216
40 tot 65 jaar	Boukoul	393	365	348	344	344	338	346
	Kapel-Muggenbroek	823	788	767	761	754	759	782
	Leeuwen	426	398	397	382	368	365	373
65 tot 80 jaar	Boukoul	160	186	176	186	194	192	180
	Kapel-Muggenbroek	253	305	338	362	385	388	364
	Leeuwen	188	212	224	233	244	244	230
80 jaar en ouder	Boukoul	30	36	54	65	74	83	94
	Kapel-Muggenbroek	85	78	83	109	135	152	172
	Leeuwen	48	54	65	83	98	110	123

Figuur F.2: Bevolkingsontwikkeling wijken Boukoul, Kapel-Muggenbroek en Leeuwen 2014-2044 (bron: dataportal-viewer.prvlimburg.nl)

## Het belang van muziekeducatie

**Muziekles op de basisschool is investeren in onze toekomst!**

**Veelgevraagde competenties goede medewerker:** focus, goed plannen, problemen oplossen, discipline, teamplayer

Verhoogt het IQ van kinderen met 8-9 punten

Verbeterd het functioneren van **het geheugen**

Verbeterd het **ruimtelijk inzicht** en **sociale vaardigheden**; weten wanneer je op de voorgrond staat en wanneer je 'tweede stem' bent

Leert **aandacht te richten** op relevante informatie

**Stabiliseert de emoties** van kinderen; de linker- (spraak & denken) en rechterhersenhelft (emoties) werken beter met elkaar samen

Bevordert emotionele stabiliteit en empathie; sneller emotie herkennen in stemgeluid en muziekstukken, goed voor het **zelfvertrouwen**, discipline, groepsgevoel, trots en omgaan met conflicten

Bevordert de **taalontwikkeling**, uitdrukkingsvaardigheden en spraakontwikkeling

Leert te **multitasken**; koppeling beweging (motorisch) & geluid (sensorisch)

Muziekles op de basisschool geeft kinderen aantoonbaar het goede fundament bij hun toekomstige persoonlijke ontwikkeling. Onze maatschappij zal hiervan profiteren.


**Investeer in de toekomst, investeer in muziekles op de basisschool!**



Bron: 'Een wetenschappelijk overzicht: positieve effecten van muziekonderwijs op de samenleving en bedrijven', Van Tetering, M. en L. Wassink (2014).  
Het volledige rapport is te downloaden via [www.lbminfo.nl](http://www.lbminfo.nl).



Mede mogelijk gemaakt door:

provincie limburg 

**HUIS VOOR DE KUNSTEN LIMBURG**



# Hoe een Engelse school het onderwijsniveau verbeterde met muziek

De Onderwijsraad adviseert basisscholen om meer aandacht te besteden aan rekenen en taal. Het is droevig gesteld met de beheersing van taal en rekenen onder Nederlandse jongeren. Door taal en rekenen te verankeren in alle andere vakken en leergebieden en hogere eisen op taal- en rekengebied te stellen aan docenten, moet het niveau weer omhoog, luidt de boodschap.

<https://www.youtube.com/watch?v=rJDabEvbl6M>

Dat deed ons denken aan het filmpje hierboven, dat we enkele jaren geleden voorbij zagen komen op de BBC. Het gaat over een basisschool in het Engelse Bradford. De Feversham Primary Academy werd in 2011 door de Britse onderwijsinspectie beoordeeld als ‘slecht’. De school, gelegen in een van de meest achtergestelde en dichtbevolkte buurten van de stad, scoorde op alle fronten dik onder het landelijke gemiddelde. Voor de nieuwe directeur Naveed Idrees reden om het roer om te gooien. Voor de hand lag om meer taal- en rekenlessen te gaan geven. Maar Idrees koos ervoor om muziek, drama en kunst in elk deel van de schooldag op te nemen. Kinderen krijgen er zes uur per week muziekles, gebaseerd op de Kodály-methode.

Het resultaat is verbluffend: in zeven jaar tijd steeg de beoordeling van de Feversham Primary Academy van ‘slecht’ naar ‘goed’. Met de vorderingen van leerlingen op het gebied van lezen, schrijven en rekenen behoort de school tot de top van Engeland. Voor alle vakken scoorde de school ver boven het landelijke gemiddelde. En dat in een wijk waar driekwart van de bevolking van Pakistaanse, Bengaalse of Indiase afkomst is. Door toestroom van vluchtelingen uit Oost-Europa en andere delen van de wereld liepen de spanningen in de wijk hoog op. Behalve op het schoolplein van de Feversham Primary Academy. Er worden dertig verschillende talen gesproken, maar de jongeren leren en leven er allemaal gelukkig met en naast elkaar.

***Tekst: Redactie KNMO Klankwijzer.***

Gepubliceerd: 03 AUG 2023 - 14:38

Laatste update: 03 AUG 2023 - 20:37



